

ТРИ ЦЕНТИ в Злуч. Держ. Америки ПЯТЬ ЦЕНТИВ За кордоном

Тел. „Свобода“: ВЕрген 4-8897 — Тел. У. Н. Союз: ВЕрген 4-1016

THREE CENTS in the U. S. of America FIVE CENTS Elsewhere

ПРИБОРКАТИ АБО ВИКИНУТИ КОМУНІСТІВ З К.І.О.

Клівленд, О., 24 жовтня. — За тиждень зідеться до Клівленду конвенція Конгресу Індустріальних Організацій, другої щодо величини і значення центральної робітничої організації. У ній з самого початку ліві елементи, головні комуністи, на- брали були сили. Тепер прий- шов час їх приборкати або у- сунути, якщо вони не повину- ються загальній політиці К.І.О. З такими замислами зіхалася сюди ексекютивна рада, у якій Філіп Морей засідає як прези- дент, а побіч нього є ще 8 ві- цепрезидентів. Один з них, го- лова юні електричних робітни- ків, Альберт Дж. Фіндлералд, відверто загрозив на конвенції своїй юнії перед місяцем, що він забере її з К.І.О., якщо Морей не перестане докучати йому комунізмом.

Розглядаючи усі такі спра- ви, ексекютивна рада складає стратегію, як зробити комуні- стів і їхніх попутників нешкід- ливими. Назрів план, щоб об- садити прихильників уряду поодинокі комісії, а ці вже по- ведуть справу як мога найліп- ше. Йдеться головню про ко- місію резолюційну, яка має вийти з засадами політики К.І.О. під теперішню пору. Ко- муністи нараховують 11 юній, у яких вони захопили уряди з давніших часів і тепер вони складають п'ять, як створи- ти б з них окрему централь- ну організацію, на такий лад, як існує Американська Феде- рація Праці або Конгрес Ін- дустріальних Організацій.

ЮНІ І ЕЛЕКТРИЧНИХ РО- БІТНИКІВ НА ДОПОМОГУ СТАЛЕВІ.

Нью-Йорк. — Ексекютивна ра- да юні електричних робітни- ків, приналежної до Конгресу Індустріальних Організацій, рішила відієстися до всього членства юнії, в числі 600,000, щоб воно поспішило з жертва- ми на створення красивого фон- ду для допомоги страйкуючим робітникам. Рада вказала теж місцеві відділи, щоб вони під- тримали Джана Л. Луїса, го- лову майнерської юнії у його страйку проти власників ву- гільних шахт.

З Клівленду наспіли вісті, що голова К.І.О., Філіп Мо- рей, задумав перевести резо- люцію на конвенції К.І.О. в справі створення красивого фонду для допомоги страйку- ючим робітникам у сталевому промислі.

СЛІПІ УВИДЯТЬ, ГЛУХІ ПОЧУЮТЬ ЗАВДЯКИ ЕЛЕКТРИЦІ.

Іванстон, у стеїт Ілліной. — Сліпі можуть бачити, глухі можуть відзискувати слух, а спаралізовані зможуть ходити, якщо їм пішеться електрич- ний струм до мозку або до мускулів — так переконання виявив д-р Венделл Дж. С. Кріг, професор неврології в універ- ситеті Нортвестерн. Електри- ку можна буде післати в озна- чені органи тіла при допомозі електродів, якщо їх розмістять відповідно по черепі люди- ни. Лікар порівняв такі пере- слання електрики з діями теле- візії. Він твердив, що вже переведено досвід на сліпий людини, яка в деяких хвили- нах відчувала, що відзискує зір.

ГРОЗЯТЬ СТРАЙКОМ МОЛО- ЧАРІВ В ОКОЛИЦІ НЬО ЙОРКУ.

На випадок страйку молоча- рів населення Нью-Йорку й о- колиці, у числі 11,000,000, оста- неться без молока. Візники, які постачають молоко, зажа- дали підвищення платні по \$11-тижнево, старшої пенсії й по- правки умов праці. Власни- ки молочарських підприємств

СЕНАТОР ТЕФТ ЗА РЕВІЗІЮ ЧАРТЕРУ О.Д. — НАВІТЬ БЕЗ РОСП

Толідо, О., 24 жовтня. — У промові перед місцевим То- вариством Об'єднаних Держав сенатор Роберт Тефт, республі- канський провідник у сенаті, сказав, що вже наспіла пора скликати конвенцію для ревізії чартеру Об'єднаних Держав.

„Якщо б Росія відмовилася а- бо заблюкувала ухвалення аволяючої поправки, тоді ма- буть ми зможемо перероби- ти Атлантийський Пакт і До- говір з Ріо для покликання до життя якоїсь організації, яка була б ближча до ідеалів справедливості й миру“ — сказав сенатор. „У теперіш- ньому часі ми зустрічаємося з російською силою і агресив- ними намірами комунізму як з загрозою для світового ми- ру. Ми дійшли до цієї точки, як мені здається, внаслідок не- вдачі нашої закордонної полі- тики від часів Тегерану. Гері Голкінс і його штаб, які мали вплив на нашу закордонну по- літику, чомусь то думали, що комунізм це інша форма де- мократичного уряду і що він має ті самі цілі, що Злучені Держави... Ми дали Росії все, чого вона зажадала, щоб вими- нати різниці в ідеях у тому переконанні, що кінець-кінці Росія буде співпрацювати з нами для встановлення сві- тового ладу в цілому світі... Тепер нема волі в Росії, нема рівності, бо всі привілеї за- властивили собі Комуністична партія, а вона становить тільки малу частину населення. Там нема справедливості, бо партія не признає такої заса- ди, як справедливість, навіть не признає релігії ані Бога“.

З такою негативною мірку- вання прийшов сен. Тефт до висновку, що Америці треба повернутися до якоїсь засади, подібної до Доктрини Монро, і якщо б Росія напала на За- хідну Європу, тоді вона най- деться у війні з нами. Така за- сада буде справдішнім по- страхом для Росії, думає Тефт.

ПРОФ. С. ЛЕВИЦЬКИЙ В АМЕРИЦІ.

В понеділок, дня 24-го жовт- ня, причалив до порту в Нью-Йорку корабель „Дженерал МекРей“, що привіз до цієї кра- їни черговий транспорт нових імігрантів з європейської ски- тальщини. Між досить чисель- ною українською групою був, між іншими, проф. Северин Ле- вицький, відомий громадський діяч та зокрема довголітній провідник української пласто- вої молоді, іменованій на тре- тьому з'їзді цієї організації Ве- ровним Пластуном. В Пласті проф. Левицький відомий під назвою „Сірого Льва“. В нью-йорському порті привітала його делегація місцевої Пласто- вої Станиці. В цій країні проф. Левицький житиме в Лакава- на, Н. Й.

УСПІХ УКРАЇНСЬКИХ СПОР- ТОВЦІВ В НЬО ЙОРКУ

Минулої неділі Український Спортовий Клуб в Нью-Йорку переміг в змаганнях за міс- тетство Східного Футбольного Дистрикту американський VERSALITE SPORTSMEN CLUB у відношенні 6:1 (3:1). Змаган- ня прилядалася чисельна ук- раїнська і американська пу- біліка, що в шораз більший кількості відвідує спортові змагання Українського Клубу.

ЧЕСЬКІ ВОЛЬШЕВИКИ СУДИТИМУТЬ АМЕРИКАНЦІ

Прага, 25. жовтня. — Кому- ністичний уряд Чехословаччи- ни плянує суд над урядником американської амбасадни, Са- мюелом Меріном, заарештова- ним минулої п'ятниці під заки- дом шпигунства. Мерина дер- житься в невідомому місці і не допускається до нього жадних відвідувачів. Сьогодні урядово повідомлено про засуд на кару смерті чотирьох осіб в північ- ній Богемії. Усіх їх обвинувачу- вав теж в шпигунстві в ко- ристь неназваної чужої держа- ви.

МЕККЛОН ВИБИРАЄТЬСЯ ДО ВАШИНГТОНУ.

Франкфурт, 25-го жовтня. — Американський високий комі- сар в Німеччині, Джан Дж. МекКлой, заявив вчора, що вкортці він виїде до Вашинг- тону, щоб поінформувати дер- жавного секретаря Ачесона про останній розвиток амери- канської політики в тій країні.

МІЖНАРОДНИЙ СУД РОЗГЛЯ- ДИМЕ ПОРУШЕННЯ ЛЮДСЬКИХ ПРАВ САТЕЛІТАМИ

МАНУЛЬСЬКИЙ ГОЛОВНИМ РЕЧНИКОМ СОВЕТСЬКОГО РАБСТВА В ПОНЕВОЛЕНИХ КРАЇНАХ

Лейк Сохес, 25 жовтня. Генеральна Асамблея Об'єднаних Націй минулої суботи вибрала офіційно своє „зобов'язуване заклопотання“ західними обвинуваченнями про порушення релігійних, політичних і взагалі людських прав советськими сателітами: Румунією, Болга- рією і Мадяричною. У висліді, Генеральна Асамблея рішила більшістю 47 голосів проти 5 советських звернутися до Між- народного Суду в Гаазі з про- позицією провирити можливість легального слідства в тій справі. Внесені Злученими Державами обвинувачення в цій справі стверджує пору- шення обвинуваченими країна- ми їх мирових договорів, які- ми гарантовано людські пра- ва і вольності. Самі обвинувачені країни відмовилися від співпраці в пропонуваному слідстві, що тільки ще збіль- шили „заклопотання“ Об'єд- наних Націй. Під час дебат на цю тему в Генеральній Асам- блей головиним речником совет- ського рабства в поневоленних країнах виступив „український міністер“ Манульський, заяв- ляючи, що обвинувачені сате- літи не признають компетен- цій Міжнародного Трибуналу в цих справах. Називаючи за- хідні обвинувачення проти са- телітів „наклепницькими“, Ма- нульський, на глум всіх пред- ставників, намагався „доказа- вати“, що порушення люд- ських прав і вольностей прак- туються тільки в Америці і в Англії.

АМЕРИКА МОЖЕ ПРИЗНАТИ НЕЗАЛЕЖНІСТЬ ТИБЕТУ

Вашингтон. — З огляду на розвиток подій в Азії, депар- тамент стеїту передумує мож- ливість признання Тибету як незалежної держави. Тибет це частина Китаю, положена се- ред гір у сусідстві Індії. Ця провінція давна змагала до- окремістости від центрально- го китайського уряду. Повне відокремлення може прийти перед загрозою комуністичної китайської армії з півночі. Ти- бетанський голова уряду Да- лай-Ляма, який водночас є го- ловрою релігійної організації, звернувся до Америки за до- помогою проти загрози кому- ністів. Невдавна ухвада конгре- су признає президентові пра- во покоришуватися фондом з \$75,000,000 на боротьбу про- ти комуністів у Китаю. Тибет- танці пригадують, що вони не признавали китайського уря- ду впродовж останніх 30 ро- ків. Департамент стеїту пиль- но приглядається наставленні Советів до Тибету.

ЕСТОНСЬКІ ЕМІГРАНТИ ЗА- ГОСПОДАРЮЮТЬСЯ В НЬО ДЖЕРСІ

Бриджтон, Н. Дж. — Коло 400 естонців, які приїхали зі скитальщиною до Злучених Держав на підставі закону про допущення Ді Пі, почали вже загосподарюватися в цій око- личі. Вони поселилися в біль- шій кількості як робітники в Сібрку Фармі і допомагають збирати фермерські продукти. Їх приміщено в окремих спаль- нях на фармі, а тепер перено- сять до малих домиків. У по- селенні на фармі допомагаю- їм Краєва Лютеранська Рада. Тут є досі 165 естонських ро- дин під проводом д-ра Верне- ра Юрманна.

народної акції проти того но- вітнього варварства советсь- кої Росії.

ПРЕЗ. ТРУМАН ПРО ВЕЛИКУ МІСІЮ ОБ'ЄДНАНИХ НАЦІЙ

НЕ БАЧИТЬ СВИТОВОЇ ПРОБЛЕМИ, ЯКОЇ НЕ МОЖНА Б.
РОЗВ'ЯЗАТИ ПРИ ДОПОМОЗІ ДОБРОЇ ВОЛІ.

Нью-Йорк, 25 жовтня. — Президент Труман взяв вчора участь у довершеному генеральним секретарем Об'єднаних Націй, Трігве Лі, вчорашньому покладенні угольного каменя під новий 39-поверховий дім цієї міжнародної організації, ви- голосивши при цьому головну святочну промову про велику місію, призначення і завдання Організації Об'єднаних Націй. З нагоди цієї події відбулася надзвичайна сесія Генеральної Асамблеї на місці нової будови при 42-гій вулиці між Фран- клин Д. Рузвельт Драйв та 1-шою Евеною. Президент Тру- ман в своїй промові заявив, що покладення угольного каменя під нову головну квартиру Об'єднаних Націй є „актом віри, нашої непохитної віри, що Об'єднаним Націям пощастить до- вершити це велике завдання, для якого вони були створені“. Головною конкретною спра- вою, на яку президент Труман звернув увагу в своїй промові, була справа міжнародної кон- тролі атомової енергії. Не на- в'язуючи до свого недавнього повідомлення про атомову екс- плуацію в Соевтах, президент твердив, що „від того часу, як розвинено першу атомову, зброю, найбільшим завданням політики Злучених Держав була система міжнародної кон- тролі атомової енергії, яка за- певнила б ефективну заборону атомової зброї і в тому самому часі сприяла б ширшому вико- ристанню атомової енергії всі- ми націями“. Президент додав, що прийнятий минулого року Генеральною Асамблеєю план Атомової Комісії він вважає „єдиним, досі розвиненим пля- ном“, що досягнув би свою ме- ту, стверджуючи рівночасно, що „ми підтримуємо і будемо підтримувати цей план, як довго не буде представлений кращий або більше ефектив- ний“. Президент Труман в дальшому закликав до здій- снення принципів чартеру Об'єднаних Націй так прав- диво, як правдивим є цей у- гольний камінь, підложений під нову постійну домівку цієї організації. Крім президента Трумана, слово з цієї нагоди забурав генеральний секретар Трігве Лі і предсідник „ене- ральної Асамблеї, ген. Рому- ло. Камінь під будову нового дому підложено якраз в четве- рту річницю підписання чар- теру Об'єднаних Націй. У вчорашній урочистості взяли участь всі представники в Ге- неральній Асамблеї. Президент Труман був в товаристві секре- таря стеїту Діна Ачесона, гу- бернатора Дюї, мейора О'Два- ера та інших представників центральних і місцевих амери- канських урядів.

БРИТАНСЬКИЙ УРЯД ЗМЕНШИТИ ДЕРЖАВНІ ВИДАТКИ.

Лондон, 25 жовтня. — В рам- ках боротьби проти теперіш- ньої фінансової кризи, спричи- ної зменшенням доларових і золотих резерв в державній скарбниці, британський пре- мієр Атлі заповів вчора змен- шення державних видачків на суму \$700,000,000, коштом ре- дукції в субсидіях поодиноким ділянкам господарства та коштом видачків на деякі суспільні цілі, включно з про- грамою здоров'я.

СОВЕТСЬКІ ХИТРУВАННЯ ЗІ СХІДНОЮ НІМЕЧЧИНОЮ

Берлін, 25 жовтня. — „Міні- стер“ закордонних справ совет- ської маріонеткової держави в Східній Німеччині, Георг Дер- тінгер, проголосив заяву, в якій говориться про необхід- ність „нормальних політичних і господарських“ стосунків це- го нового советського сателі- та з західними країнами. В заяві додається нову хитрість Кремля з метою здобуття будь- якого визнання цієї маріонет- кової держави західними країна- ми з виразною метою дальшої підірвної політики у відно- шенні до західно-німецької фе- деративної республіки.

СЬОГОДНІ „СВОБОДА“ НА 6 СТОРІНКАХ.

Йдучи на зустріч загальні членства УНСоюзу і читачів „Свободи“, з місцем жовтнем, місяцем кампанії на добровіль- ну доплату до передплати і на пресовий фонд „Свободи“, по- чинаємо друкувати місячні зві- ти головного секретаря і голов- ного касієра УНСоюзу на двох додаткових сторінках щоден- ника, як це вже практикува- лось колись та на що не дозво- ляли обставини в останніх ро- ках. З найбільшою радістю ми проголосили б рішення збіль- шити об'єм щоденника взагалі, що не було б виключено, як- щоб наш загал під час теперіш- ньої кампанії теж зі свого боку активно виявив належне зру- зуміння ваги рідної преси: та її потреба.

ЧАРТЕР О.Н. І ДЕКЛАРАЦІЯ ЛЮДСЬКИХ ПРАВ В УГО- ЛЬНОМУ КАМЕНІ НОВОЇ ДОМІВКИ.

В угольний камінь навої постійної домівки Об'єднаних Націй в Нью-Йорку вмуровано залізну скриньку, в яку покла- дено текст чартеру Об'єднаних Націй, універсальну деклара- цію людських прав, прийняту Генеральною Асамблеєю ми- нулого року в Парижі, та про- грамму вчорашньої імпрези. У- гольний камінь приготовано з гранітної скали з Нью-Гемп- шіру і він важив три і пів тони. На ньому є напис „Об'єднані Нації“ в чотирьох мовах: Ан- глійській, Французькій, росій- ській і іспанській, як теж рік 1949. Будова дому та прина- лежних забудовань має бути закінчена в 1951 році. Кошта будови фінансується безпро-

СВОВОДА

UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1933

Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N.J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	\$7.00	One year	\$7.00
На пів року	\$3.75	Six months	\$3.75
На три місяці	\$2.00	Three months	\$2.00
В Джерсі Сіті і закордоном:			
На рік	\$10.00	One year	\$10.00
На пів року	\$5.25	Six months	\$5.25
На три місяці	\$2.75	Three months	\$2.75
Число з понеділка (англійською Частинкою):			
На рік	\$2.50	One year	\$2.50
На пів року	\$1.50	Six months	\$1.50
Кожна зміна адреси коштує 10 центів.			
За оголошення редакція не відповідає.			
Адреса: "СВОВОДА," Р. О. Бок 346, JERSEY CITY 3, N. J.			

ІСТОРІЯ МСТИТЬСЯ

Вікова боротьба українського народу з московським наступом на його волю, мову, культуру і церкву не знаходила довгий час майже ніякого зрозуміння в світі. Навіть деякі слов'янські народи ставились ворожо до українських визвольних змагань та вважали боротьбу українського народу за своє національне існування за „німецьку інтригу" і „зраду слов'янства" тільки тому, що вона звернена проти Росії. Знов для таких сусідів України як Польща, Румунія, чи Мадярищина було часто навіть вигідно взагалі не добачувати ніякої України, а тільки Росію, щоб таким робом легше задержати при собі загарбані ними українські землі. Сьогодні всі вони відчувають червоний російський п'ястук і пізнають з власного досвіду, ким є Росія. Може щойно тепер добре зрозуміють „українських фанатиків", „шовіністів", „самостійників".

Джан МекКормик, європейський кореспондент часопису „Нью Йорк Таймс", помістив у понеділкові числі цієї газети свою кореспонденцію з Відня, в якій описує, як то Москва переводить тепер серед своїх сателітів „русифікацію" і „совєтизацію". Треба одначе зазначити, що Кремль поступав тепер дуже обережно. Тому це, що діється сьогодні в Чехословаччині, Польщі, Болгарії чи Мадярищині є нічим, коли мова про русифікацію чи совєтизацію, в порівнянні з тим, що пережила Україна в минулому і що переживає в сучасному.

Джан МекКормик пише, що совєтська пропаганда кладе тепер головний натиск на вищість російської культури. Взагалі все, що є російське, є вже тим самим вище. Москва не терпить ніякого „національного комунізму", побудованого на особливій любові до своєї країни і свого народу, до своєї мови, чи краси своєї культури. Яка мова не була б, російська мова краща, бо ж це мова Леніна і Сталіна. Так є і з національними культурами. Не то письменство, мистецтво, чи наука якогось народу не можуть бути вищими від російської творчості, але не можуть бути вищими навіть техніка чи спорт.

Чехи, що в подавляючій більшості були відомими русофілами, мають тепер нагоду пізнати свого „старшого й великого брата" дещо ближче. Хіба тепер уже зрозуміють, що це значить, коли рідна земля завалена російською літературою, коли замість друкувати твори чеських письменників, друкується писання Сталіна з накладом по 200,000 примірників. Це щойно тепер заставляють Совєти чехів вчитись по російськи, але що то буде за кілька років чи за кількадесять? Яку тоді буде можна чути мову на вулицях „золотої Праги"? Чи не таку, яку чується сьогодні на вулицях Львова чи Києва?

Пише МекКормик, що тепер починають вивчати і здійснювати в сателітських країнах совєтське право. Не диво. Та ж Сибір потребує нових мільйонів жертв, а це право й продумане так, щоб тих жертв ніколи не забракло. З України вже видушено, що тільки можна було, бо ж і там треба когось лишити працювати, але сателіти ще свіжі й совєтське право справляється з ними можливо ще скорше й гладше, як могло справлятися з вічно бунтуючою Україною.

Трагедія це велика і нерозумно було б радіти, що й другим приходиться тепер зазнати такого нещастя, якого вже так довго зазнає український нарід від свого „старшого брата". Але треба надіятись, що може те спільне нещастя навчить бодай ті народи, що впали жертвою червоного російського імперіалізму, ставитись інакше й до кривавої вікової боротьби українського народу з Росією.

Обмеження праці для створення нових занять

Думка Американської Федерації Праці, висловлена на недавній конвенції, щоб скоротити час праці для створення нових занять, є тільки виномогою конечності. Же перед першою світовою війною можна було заприпитати змагання робітничих організацій за обмеження праці при допомозі машин з рівночасним змаганням до скорочення часу праці.

Це було зовсім логічне, бо машина заступає не тільки людську силу, але й працю швидше й точніше ніж людина. Наслідок того такий, що машина, керована одним робітником, позбавляє праці десятків й більше робітників. Коли говориться про машинну працю, то тут треба мати на увазі нефермерський підприємства, бо земельне господарство творить окрему ділянку. Студії, переведені університетом Пенсильванії вказують, що від року 1910 до 1948 поволи, одначе постійно росло безробіття в Америці, не зважаючи на творення щораз до нових ділянок праці. Звіт вказує, що в 1910 році число всіх зайнятих осіб виносало 35,552,000, а серед них тільки 4,020,000 було „простих" нефермерських робітників. У 1940 р. було всіх осіб зайнятих працею 45,166,000, а скільки зайнято у нефермерських професіях зменшилася до 3,064,000. У 1948 р. кількість усіх працюючих людей зросла до 58,330,000, одначе кількість самих робіт зросла тільки до 3,277,000. Відсотково в році 1910 було 11.3% усіх осіб зайнятих у нефермерських роботах, а в 1948 було їх 5.6%. Коли йде річ про фахових робітників, що їх звичайно називають „механіками", то пропорційна кількість таких робітників була така сама в 1948 р., як в 1910. Одначе, коли йдеться про відсоткове відношення фахових робітників до загального населення, то студії вказують відсотковий упадок кількості робіт і у цій категорії робітників.

Це значить, що заняття зростає в так званих „білоковіркових" роботах, у першу чергу між бюровими діятелями-робітниками, а теж і в ряді службовиків. Тепер уже й у цій ділянці приходять зміни, бо відсоткова кількість жіночих робіт теж упадає. Студії Пенсильванського університету раз науково стверджують, що у віці машин майже безповоротно робітників тратить працю на користь машини. Досі це було тільки загальним твердженням, без точних обрахунків. Та вже й такі помічання давали підставу до міркувань, що так даліше не може бути. Винаходи, які мають на меті облегчити працю, не сміють водночас ставати загрозою для прожитку працюючої людини!

У колах суспільних філософів таке твердження викликало, звичайно, докір в бік суспільних провідників, що це їх діло подбати про долю людей, виконаних машиною з праці, а завданням винахідника є турбуватися про дальші винаходи.

Американська Федерація Праці здавна мала марку консервативної організації, що не видивгає домагань поправити долі робітництва під напором демагогів, а тільки з самої необхідності. У центральних робітничих організаціях в Америці є окремі бюро, які на на-

може бути. Винаходи, які мають на меті облегчити працю, не сміють водночас ставати загрозою для прожитку працюючої людини!

Для моралістів і суспільних мислителів остається тепер до розв'язки друге питання, а саме, придумати способи проведення часу для робітників, після покінчення його щоденної праці. Цим питанням займалися здебільша теоретично. Тепер приходиться на його здійснювання.

М. Приходько.

Справжня могутність СССР.

(1) Кожна річниця „Жовтневої революції" і день 1-го травня відзначаються в СССР величезними маніфестаціями у всіх великих містах, а особливо в столицях: Москві, Києві, Мінську, Тбілісі. (Хоч останні три міста є лише фіктивними столицями фіктивних республік). Ті маніфестації розпочинаються звичайно військовим парадом усіх родів зброї, що підтягаються звідусіль на той час, до столиці.

Коли подивившись на ті пишні, могутні паради, здається, що й справді сила СССР непереможна. Про це беззаставно говорить також совєтське радіо, безперервно демонструє совєтські кінофільми, говорять часописи, пропагандисти. Вся та „психічна атака", навіть на критичний розум, діє, як безупинний краплин води на каміні. І справді, СССР має добре вишколені, хоробрі й витривалі армійські кадри, має безліч зброї, що стоїть на рівні сьогоднішньої техніки, але при тому, не може покластися на інше — на внутрішній зміст своїх армійських кадрів. Ті кадри є продуктом суспільно-політичної і економічної ситуації в СССР і тому вони, за деякими виключеннями, не можуть бути надійними, хоч як тільки переріфлюються ті, що йдуть до армії, особливим до офіцерського складу її. Комуністи ще не винайшли апарату, що міг би виявити приховані думки людини. Вони так би хотіли той апарат мати, щоб викоринити все „інакомисляче"! Може то й добре для них, що не мають, бо маючи такий апарат, політбюро довелося б залишити хіба лише з 20% населення

СССР, та з своїми друзями з 5-тої колони за кордоном. В цьому не можна сумніватися, насамперед пригадавши досвід війни з Фінляндією. Протягом 6-ти місяців, 200-мільйонний СССР, нававшисься всією своєю військовою потугою, не міг подолати опору ідейної, 3-х мільйонної Фінляндії, ясна річ, лише тому, що совєтські воїни не мали за що воювати. Коли б вони мали такий світотвор, який світять оборонцям Фінляндії, війна була б блискавичною на користь Москви. Те саме показалося і на початку війни з Німеччиною. Про це я говорив уже і не буду повторювати. Повторю лише одне, що Гітлер на сході переміг насамперед сам же Гітлер, своєю безмежною дурною політикою і відсутністю ідейної зброї боротьби в своєму арсеналі. Він шов на схід лише з дикою расовою теорією і вивискою „Нур фір дойчен" (тільки для німців), яку чіпляв скрізь, навіть на публичних туалетних приміщеннях. І це в той час, коли комуністи, бодай у пропаганді, не червоніючи за те, що брешуть, (вони від початку не мали такої властивості), проповідували гасла космополітизму, соціальної справедливості і обіцували людям усе по закінченні війни. А люди, звичайно, мають коротку пам'ять і забувають за якийсь час, що комуністи завжди шедра на обіцянки, але дають дуже мало.

В той час, коли Гітлер настигався, як бик на червоний плащ тередора, до розв'язання національних проблем на сході, (а особливо важкої у-

країнської проблеми), Сталін спішно переіменовував москвські армійські з'єднання на військові фронти, (не дарма ще й тепер канадські комуністи українського походження думають, що там є українська армія), встановив орден Богдана Хмельницького і проголосив визвольний похід проти німців за соборність українських земель. Не дарма Москва з такою тривогою слідувала за тим, як німці розв'язують національну проблему на окупованих територіях, а головне на Україні, і так полекшено зітхнула, коли німці поставили населення України у ворожу позицію до себе. То була справа першорядної ваги для московського буття чи не бути. Її не має права з'ignорувати будь хто з тих, хто хоче досягнути перемоги на сході. Не дарма, ще недавно, один з найвидатіших литовських професорів сказав, що ключ світового миру схований у проблемі створення самостійної України.

Найважливіше місце СССР.

На сесіях О. Н. і в пропаганді за кордоном, Москва представляє СССР як вільну спілку вільних народів, подібну до Об'єднання народів З. Д. А. В цьому червоній Москві заповідливо допомагають і різноманітні російські емігрантські об'єднання за кордоном. Насправді ж, СССР є нічим іншим, як насильно об'єднаним Московською конгломератом різних національностей, що прагнуть до здійснення заповіді Атаагійської хартії про вільні самовизначення народів. І не тільки прагнуть, а й борються за те, віддаючи десятки тисяч жертв в нерівній боротьбі.

Дошкульна українська проблема.

Серед тих народів, найбільш чисельних і потенційно потужних в 40-мільйонній українській народ. Україна і нашої української людності, ані на день не виходили з поля зору найвищої уваги московського політбюро. Та увага направлена не на те, щоб зорити добро українському народові, її завдання — згасити найменші прояви боротьби за національну незалежність.

І не дивно чому; Україна має в Донбасі 58 мільярдів тон першокласного кам'яного вугілля, 90 млд. високоякісної залізної руди в сусідньому Кривому Розі і найбільші в світі поклади мanganу в Нікополі. (Та ж сьогодні Москва складає американську валюту в своїх сейфах за українську мanganову руху). Якщо додати до того, що Україна, майже на всій території, має чудовий чорнозем, масивні будельного лісу і багаті поклади інших мінералів, стає зрозумілим, чому ам-

басадори червоної еміграційної Росії не спускають з рук української справи. Червоні, вже 32 роки громають кожний прояв українського націоналізму за залізною куртиною, а російські емігранти з табору Керенського й інших представляють перед чужинцями українську проблему, як „хатню" російську справу, або „німецьку інтригу". Кожного, хто порушує цю проблему, вони називають українським сепаратистом, нацистом і як їм захочеться. А не поінформовані чужинці вірять.

І вся ця російська нетерпимість до справедливого розв'язання української проблеми полягає в тому, що економічні багатства України становлять 45-50% в економічному потенціалі СССР. Коли відібрати від Росії Україну, Росія перестане бути імперіалістичною потугою. Україна є Ахілєвою п'ятою російської потуги і це повинен зрозуміти добре кожний, кому сьогодні загрожує імперіалістична Москва.

Сьогодні Москва безконтрольно розпоряджається економічними багатствами і людськими резервами України, як у звичайній колонії, тільки про це не говориться. Більше того; сьогодні на засіданнях Об'єднаних Держав Україну репрезентує окремий представник, колишній активний член Комінтерну — Мануїльський. Він говорить від імені України, але те, що каже, йому Москва. Він ніколи не каже, що Україна, як і інші поневолені Московією землі, є московською колонією.

І старання Москви сховати перед світом цю найважливішу для неї проблему не є без успішними: навіть такий видатний державний муж як генерал Айзенгавер пише в своїй останній книжці, що Америка й СССР можуть знайти спільну мову поміж собою, вже хоч би тому, що ці обидві країни далекі від гріха колоніального поневолення народів. Пане Айзенгавер! Коли б Ви знали справжнє співжиття народів СССР, Ви би так не писали!

В якій, юридично означеній колонії вмерло понад 7,000,000 людей від голоду (будьколи, а тим більше тоді, коли урожай був нормальний), так як умерло на Україні 1933 року?

В якій колонії розкопано (одну з сотень нерозкопаних) могилу з десятками тисячами робітників, селян і інтелігентів, постріляних у потилицю, з руками скрученими дрютом, так як у паркові „культури і відпочинку" у м. Вінниці, на Україні?

З якої колонії вивезено мільйони людей (звичайних робітників і селян) до концетраційних таборів у метрополії, так як вивезено українців до Сибіру?

І якщо таку політику Москви на Україні і інших, силоміць приєднаних землях, (я маю на увазі Балтійські країни, Білорусь, Кавказ, Кубань, Дон, Крим і ін.) не можна назвати колоніальною, то хіба лише тому, що колоніальна політика є незрівняно лагіднішою.

Чому Захід досі не розуміє?

Власне в цьому питанні треба, насамперед, шукати шлях до перемоги над східною небезпечкою для світу. Для того, хто зрозуміє цю проблему (не так як її представляють люди з російського еміграційного паноптикуму) йтиме послідовно з ідеєю радикального розв'язання її, „східний колос" не буде здаватися, і насправді не буде таким потужним, як багато хто хибно уявляє. На сході не допоможе й атомової бомба, якщо не буде

(Довідайтеся на стор. 4-й)

на 1941 р. Що з ним далі сталося, не знаю. Далі буде.

Д-р Іван Німчук.

В СОВЕТСЬКІЙ ТЮРМІ У ЛЬВОВІ

1)

„В советській тюрмі у Львові" — це продовження переддрукованих за згодою автора фрагментів з його спогадів „595 днів советським в'язнем", друкованих в канадському „Світі". (Гл. „Свобода" ч.ч.: 179-184).

Товариші недолі. — Чи будуть у большевицьких в'язниць? — І тут провокатор!

Опинившись у камері, я побачив, що вона заповнена людьми вшерт. За Австрію чи за Польщу в ній було місце на 4-6 осіб, а тепер було всіх 14. Видно, що большевицька тайна поліція (НКВД) працювала

інтенсивно в чужому для неї місті від першого дня і заповнювала переважно Богу духа винними арештантами всі львівські в'язниці не то до останнього місця, а переважно аж до неможливості так, що нещасні люди в переповнених келіях відразу просто душилися.

Перший, кого я побачив у келії, був згаданий вже Іван Кушнір. Як уже знайомий, я з ним привітався і зараз же представився всім привітним, що — як виявилось — були переважно людьми з високою освітою і займали в більшості високі позиції в житті.

Мабуть найінтелігентніший з

усіх був саме Іван Кушнір, що як довголітній секретар професійних організацій міста Львова знав добре цілу Галичину, мав тисячі знайомих в усіх слоях населення та дуже широкі зв'язки. Не зважаючи на свій поважний вік та на наявну важку недугу (був увесь жовтий і пухлина в ногах поступала щораз вище), він серед болів сипав дотепами ліві і право та оповідав живо й барвисто про різні цікаві свої виступи і пригоди. Слідчі закидали Кушніреві, що він нібито не боронив робітників перед визиском працевдавців, не організував робітничих страйків, а навпаки — спинював революційний запал робітничої класи і навіть „продавав" інтереси робітників панам та капіталістам". По кожному переслуханні Кушнір приходив до камери крайне втомлений та оповідав, що слідчі заодно скачуть до нього за те, що він працював серед робітництва в протико-

ністичному дусі. Настрій і здоров'я Кушніра підупали до дня на день. Спочатку він вірив, що його звільнять найдалі до кількох днів, бо ж — як казав — його зв'язки з лівими такі, що за ним повинні б інтенсивувати дуже впливові люди. Тим часом він мучився далі, а з ним і всі ми. Ноги його спухли так, що він вже не міг ходити, а проте до лікарні його не забирали. Коли я по чотирьох тижнях залишав келію, він ще в ній лежав. По повероті з московської тюрми у травні 1941 року я довідався, що Кушніра перевезли вкінці до турмоної лікарні, де він незабаром і помер. Як воно і є в звичайно большевицькі, тіло померлого Кушніра закопали невідомо де, а жінка й донька довідалися про його смерть щойно значно пізніше, і то неофіційною дорогою.

Другою цікавою постаттю в камері був директор поліції з міста Лодзі Володислав Ло-

зіньський, що втік перед німцями до Львова, де працював колись як поліційний офіцер. Це був правник, що походив з селян-латинників мабуть з Підгаєцьчини і говорив добре по українськи. Його сестри — як він мені оповідав — по-виходили заміж за селян-українців, з якими він утримував добрі зв'язки. Вичитавши на мурах залик у справі реєстрації, він як високий поліційний старшина, зголосився до нової влади сам, при чому жінка підпорядковала його аж до входних дверей так добре відомого його будинку привул. Сапінг ч. 1. І звідти він на волю вже не вийшов. Енкаведисти закидали йому, що він прийшов до них по наказу таємної польської організації, щоб себе залегалізувати і після того тим легше вести акцію проти нової влади. Розуміється, йому закидали теж, що він переслідував революційно настроєне робітництво у великому промисловому місті Ло-

дзі, хоч сам він мав мав бути куди більше обтяжений гіпотезою виступами проти тамошніх німців, і саме тому опинився в Львові. Після одного переслухання Лозинський оповів мені з нетаємним обуренням, що коли його вели вже назад до камери, він зустрівся на сходах з відомим у Львові польським поліційним агентом (прізвище його називали у зв'язку з убивством кравецького команданта Української Військової Організації Юліана Голубовського 30. 9. 1930 р.). Той агент шов сам сходами догори і мав течку під пахотою, значить: служив уже новим панам. А що він був спецом від українського підпілля, то ясно, до якого сектора запрягли його большевики. Що ж до дальшої долі Лозинського, то я довідався багато місяців пізніше, що його перевели з львівської в'язниці до Дніпропетровська. В тамошній тюрмі і застала його німецько-большевицька війна при кінці черв-

ПРЕСА — Це наймогутніша зброя в боротьбі за правду!

ДОПОМОЖІТЬ В БОРОТБІ ЗА УКРАЇНСЬКУ ПРАВДУ, СКЛАДАЮЧИ ВАШУ ЩЕДРУ ЖЕРТВУ НА ПРЕСОВИЙ ФОНД „СВОБОДИ“!

Федір Душко.

Наші найбільші завдання

Мусимо признатися, що в своїх політичних передбаченнях ми ніколи не грішили великою далекозорістю. На випадок небезпеки, наша асекундарна культурна цінність дає чеської Праги не сягала. Ми, вправді, знали, що Христос Колюмб відкрив колись Америку, ба — навіть знали, що до тої далекої Америки дістася в різних часах чимала кількість наших земляків. Але що ті земляки робили в тій Америці — наше інтересування так далеко не простягалося. Заокеанські краї були чимось таким далеким і недосяжним для нас, що ми не завдавали собі труда боляй приблизно ознайомитися з географією тих місцевостей, де жили наші заокеанські брати. Не говоримо вже про те, як і чим вони жили. Можливість такого світового катаклізму, який би нас самих зрушив з місця і закінчив у ті заокеанські краї, нам навіть не снилася.

Яким же великим, а до того приємним, було наше здивування, коли, занесені цим непередбаченим катаклізмом до Америки, ми побачили, що наші тут люди, яких ми заживо поховали в могилу, живуть таким самим життям, що й ми, говорять нашою мовою, живуть нашими інтересами, мають свої українські церкви, мають свої українські народні доми, аудиторії, концертні зали, мають свої Народні Союзи, свої видавництва, навіть найстаршу з усіх живих на світі українську газету, що називається таким улюбленим у нас словом „Свобода“ і виходить без перерви цілих 57 років.

Правда, церкви тут не такі архітектонічно витримані, як у нас, Народні Союзи не такі численні, як наші, газети не такі галасливі і не вміють так гарно лаятися, як діпівські, українська мова не така чиста, як у краю, але все це тут є і з усього цього ми тут гостинно користуємося. Чи до надумання було комусь із нас, що десь в Америці ми можемо приблизно так поводитися і почувати себе, як у якому любачівському чи камінь-коширському повіті? І чи не видалася б нам із нас чарівною королівною, яку, мов у тій казці, за грами, за долами, за бурхливими морями несподівано зустрічає білий корольович? З Австралії, наприклад, та з інших країв світу, в яких уперше тепер ступає українська нога, дістаються до нових українських іммігрантів в Америці численні листи, в яких висловлюється заздрість, що цим нашіми іммігрантами в Америці не доводиться бути національними Робінзонами Крузо, як усім тим, що опинилися в інших краях.

Це ще раз потверджує очевидність двох фактів. Першим є та непередбачлива наша оспалість, з якою ми, дуже певні себе, замикалися у вузьку шкаралубину своєї краєвої самовистачальності. А другим те, що фізичний закон непропадання нічого на світі як найліпше виявився в національній роботі старої української імміграції в Америці. Те, що в цьому світовому закутку самостійно було зроблено за останні 30 років у величезній віддалі від національної метрополії, без будь-яких зв'язків з нею і будь-якої допомоги звідти, стало — дуже можливо — цілим спасінням для всієї української національної справи.

Справді, в найгіршому моменті нашої національної катастрофи Америка зовсім неочікувано стає тим острівцем порятунку, на який ми можемо опертися твердою ногою. І треба лише дуже пожаліти, чому ми в свій час не звернули на цю теперішню нашу оазу своєї дильної уваги та не забезпечили її всім тим, чого нам тепер так бракує.

На американському прикладі з особливою очевидністю переконалися, що де б наша національна робота не робилася і хто б її не робив, вона більшою чи меншою цифрою завжди вписувалася до нашого спільного балансу. Наука для тих, хто думає, що все рішуче в житті приходить лише від Бога.

Хто ж спричинився до розбуло цієї, зовсім несподіваної під американським небом, нашої національної твердині? Як це не дивно, а її створила та горстка безвісних людей, що мала найменші аспірації бути в провіді нашої нації. Нашому щастю хотілося, щоб свого часу найбільші і найбільш покривдані серед нас, шукаючи заробітку або ліпшої долі поза рідним краєм, опинилися на цій далекій чужині і в тузі за рідним повітрям, пристосовуючись до нових обставин, почали, як могли і як уміли, розбудовувати тут своє національне життя. Інтелекції серед них майже не було. Тим цінніші ці вияви нашого духу.

Щоденно корабель за кораблем підвозить до Америки все свіжі кадри нової української імміграції. Не заробітчан, як колись, а імміграції політичної. Які ж завдання стоять в Америці перед цією новою хвилею іммігрантів?

Річ зовсім очевидна, що цей свіжий наш актив повинен подбати в першу чергу про те, щоб усі національні українські стани, створені в Америці трудами попередньої імміграції, підсилити, поліпшити, поглибити й удосконалити. Це зовсім не значить, що свіжі кадри повинні взяти на себе роль місіонерів і повчити політичної та національної мудрості тих, хто вже давно перед нами блискуче здав іспит зрілості, спираючись на своїх власних силах. Але це не мало б також значити, що нові іммігранти на правах гостей повинні підпорядковуватися волі господарів та все виконувати за їх вказівками і вимогами. Обі імміграції — старої й нової, маючи перед собою одну й ту саму мету, повинні скординовувати свою працю так, щоб вона базувалася єдиною на засадах взаємодопомоги, взаємодопомоги, широкій братерській та взаєморозуміння. Деякі позначки цього вже є.

Як ми вже говорили в попередній статті, ворог дуже ретельно буде забивати глибокого клина в шпарини тих політично-групових, релігійних, регіональних чи якихось інших наших розбіжностей, які б серед нас небережно виявилися. Повторюємо, що однією з настільки важких намірів нашого ворога в сьогоднішньому дні є посилення антагонізму між старою і новою нашою імміграцією. В загальному нашою метою інтереси ми повинні подвоїти свою чуйність до всіх ворожих підступів і інших заходів та протиставити їм нашу зразкову організованість і зцементовану єдність. На всіх тих, хто діятиме наперекір або на шкоду цьому, ми повинні дивитися, як на свідомих чи несвідомих пособників ворога і старанно їх відсувати від себе. З другого боку, ми повинні посилити свою активність, пам'ятаючи з досвідів минулого, що всяка оспалість віддаляє нас від колючої мети.

Отже кожен із новоприбулих до Америки, як емігрант політичний, повинен твердо запам'ятати, що його назавжди обов'язки політичного іммігранта будуть виправдані лише в тому випадку, коли він стане організованим членом спільної української громади. Ті з нас, кому пощастило добре себе ситувати і хто замкнеться в приватних своїх інтересах, відійшовши від інтересів загалу, мусять зрозуміти, що перестануть надалі бути не лише політичними емігрантами, а й членами української громади. Лише організованість і активність громадською працею ми докажемо свою службу спільності і поліпшимо не лише долю тих, кого покинули на далекій батьківщині, а й долю свою власну.

Наказам цієї організованості є те, щоб до часу, коли ми спроможемося створити нові культурні цінності, кожен із нас влився в ті організації, що їх ми застали вже готовими в американській українській громаді. Отже кожен із нас повинен передусім добайливо припильнувати свої членські обов'язки у створенні два роки тому понадпартійної організації новітніх українських іммігрантів „Самопоміч“, вимагаючи від цієї своєї установи якнайактивнішої праці та якнайтісніших зв'язків із староїм іммігрантськими українськими організаціями. Кожен із нас повинен вписатися в члени Українського Народного Союзу або інших подібних до нього своїх завданнями все народних інституцій. Кожен повинен стати членом церковної громади, толеруючи рівночасне існування на цих теренах інших українських релігійних груп, приєднати до вже існуючих професійних українських клубів, громадських національних кружків, місцевих об'єднань і т. д. і т. д. Іншими словами, кожен із нас повинен зробити все те, що робить член кожної іншої, сві-

життєвої, спіраючись на своїх власних силах. Але це не мало б також значити, що нові іммігранти на правах гостей повинні підпорядковуватися волі господарів та все виконувати за їх вказівками і вимогами. Обі імміграції — старої й нової, маючи перед собою одну й ту саму мету, повинні скординовувати свою працю так, щоб вона базувалася єдиною на засадах взаємодопомоги, взаємодопомоги, широкій братерській та взаєморозуміння. Деякі позначки цього вже є.

Як ми вже говорили в попередній статті, ворог дуже ретельно буде забивати глибокого клина в шпарини тих політично-групових, релігійних, регіональних чи якихось інших наших розбіжностей, які б серед нас небережно виявилися. Повторюємо, що однією з настільки важких намірів нашого ворога в сьогоднішньому дні є посилення антагонізму між старою і новою нашою імміграцією. В загальному нашою метою інтереси ми повинні подвоїти свою чуйність до всіх ворожих підступів і інших заходів та протиставити їм нашу зразкову організованість і зцементовану єдність. На всіх тих, хто діятиме наперекір або на шкоду цьому, ми повинні дивитися, як на свідомих чи несвідомих пособників ворога і старанно їх відсувати від себе. З другого боку, ми повинні посилити свою активність, пам'ятаючи з досвідів минулого, що всяка оспалість віддаляє нас від колючої мети.

Отже кожен із новоприбулих до Америки, як емігрант політичний, повинен твердо запам'ятати, що його назавжди обов'язки політичного іммігранта будуть виправдані лише в тому випадку, коли він стане організованим членом спільної української громади. Ті з нас, кому пощастило добре себе ситувати і хто замкнеться в приватних своїх інтересах, відійшовши від інтересів загалу, мусять зрозуміти, що перестануть надалі бути не лише політичними емігрантами, а й членами української громади. Лише організованість і активність громадською працею ми докажемо свою службу спільності і поліпшимо не лише долю тих, кого покинули на далекій батьківщині, а й долю свою власну.

Наказам цієї організованості є те, щоб до часу, коли ми спроможемося створити нові культурні цінності, кожен із нас влився в ті організації, що їх ми застали вже готовими в американській українській громаді. Отже кожен із нас повинен передусім добайливо припильнувати свої членські обов'язки у створенні два роки тому понадпартійної організації новітніх українських іммігрантів „Самопоміч“, вимагаючи від цієї своєї установи якнайактивнішої праці та якнайтісніших зв'язків із староїм іммігрантськими українськими організаціями. Кожен із нас повинен вписатися в члени Українського Народного Союзу або інших подібних до нього своїх завданнями все народних інституцій. Кожен повинен стати членом церковної громади, толеруючи рівночасне існування на цих теренах інших українських релігійних груп, приєднати до вже існуючих професійних українських клубів, громадських національних кружків, місцевих об'єднань і т. д. і т. д. Іншими словами, кожен із нас повинен зробити все те, що робить член кожної іншої, сві-

життєвої, спіраючись на своїх власних силах. Але це не мало б також значити, що нові іммігранти на правах гостей повинні підпорядковуватися волі господарів та все виконувати за їх вказівками і вимогами. Обі імміграції — старої й нової, маючи перед собою одну й ту саму мету, повинні скординовувати свою працю так, щоб вона базувалася єдиною на засадах взаємодопомоги, взаємодопомоги, широкій братерській та взаєморозуміння. Деякі позначки цього вже є.

Як ми вже говорили в попередній статті, ворог дуже ретельно буде забивати глибокого клина в шпарини тих політично-групових, релігійних, регіональних чи якихось інших наших розбіжностей, які б серед нас небережно виявилися. Повторюємо, що однією з настільки важких намірів нашого ворога в сьогоднішньому дні є посилення антагонізму між старою і новою нашою імміграцією. В загальному нашою метою інтереси ми повинні подвоїти свою чуйність до всіх ворожих підступів і інших заходів та протиставити їм нашу зразкову організованість і зцементовану єдність. На всіх тих, хто діятиме наперекір або на шкоду цьому, ми повинні дивитися, як на свідомих чи несвідомих пособників ворога і старанно їх відсувати від себе. З другого боку, ми повинні посилити свою активність, пам'ятаючи з досвідів минулого, що всяка оспалість віддаляє нас від колючої мети.

За розбудову вільної трибуни вільного українського слова

ОЦІНКА І ПОВАЖАННЯ ЧИТАЧІВ „СВОБОДИ“ ДО СВОЇХ ГАЗЕТ.

У зв'язку з жовтневою кампанією „Свободи“ за добровільну доплату до передплати на пресовий фонд, до редакції і адміністрації цього щоденника кожного дня надходять пожертви а з ними і численні спостереження та побажання читачів. З приємністю і признанням відмічаємо широкий відгомін на цю кампанію як місцевого громадянства так і нових іммігрантів. Як йдеться про побажання читачів до Редакції, вони одногодосні: за всяку ціну змагатися до дальшої розбудови щоденника як щодо форми так і

домого своєї цілі і повної поваги до себе, національної групи.

Але особливий наголос кладаємо на масовому підтриманні української преси. Преса у всіх часах і на кожному місці була наймогутнішою нашою національною зброєю і цієї зброї ми не сміємо випускати з своїх рук. В Злучених Державах виходить найстаріша з усіх живих на світі українських газет „Свобода“. Мусимо всі, як один чоловік, стати читачами і передплатниками цього найстаршого нашої органу преси, не лише тому, що, як найстарший, він переживав усі бурі нашого політичного життя, а ще й тому, що він є єдиним на наших землях позапартійним політичним нашим щоденником. Довше затримуємося на цій дрібній, самозрозумілій передумові нашої організованості тому, що, починаючи науку національної дисципліни з окремих букв, ми досягаємо знання цілої азбуки. Просимо проба читачів, але мусимо звернути увагу на те, що кожен із нас видає на саму лише содову воду в'ятеро більше, як коштує передплата нашого часопису. З дрібних центів збираються фонди, а фонди дають можливість газеті поширити, поліпшити, зробити її зміст глибшим і цікавішим, випустити літературний, господарсько-економічний, спортивний і всякі інші до неї додатки та зробити її тою необхідною духовою нашою поживою, без якої в сьогоднішні дні ані один народ на світі обійтися не може.

Те, що говоримо про газету „Свобода“ в Америці, в однокілій мірі відноситься до всіх інших часописів в усіх інших краях нашого розселення на американському континенті. На нову політичну еміграцію з Європи задивляються наші старші брати, іммігранти-заробітчани в Америці, з почуттям великої надії і повною вірою в ту глибоку ідейність, що привела нас до самовідреченого бурлякування поза межами окупованої ворогом батьківщини. Чи дасть цей іспит ідейності наша нова імміграція в Америці — покаже недалеке майбутнє. В готовості до цього іспиту виявимо американських прав людини якнайбільшу нашу сконсолідованість, якнайбільшу нашу активність, якнайглибше зрозуміємо нашу збірну відповідальність перед батьківщиною в грізному моменті її історії і повну нашу зорганізованість, чого так владно від нас вимагає рішуча хвилина.

Микола Погорєцький, Дітройт, Міш.: По довгому скитанні в Європі я опинився в Дітройті. Вже від першого дня мого побуту я почав пильно слідкувати за українською пресою і з приємністю мусу сказати, що „Свобода“ мені надзвичайно подобається. Вона повертає мене знову до нашої преси та переконує, що українці таки вміють здорово думати, знають всі тонкощі в побороюванні своїх ворогів, при чому не всі винищують себе взаємно та не мнуть собі чубів, як це було в Європі. Думаю, що така преса як „Свобода“ зуміє гідно репрезентувати українську визвольну боротьбу. Бо це не випадкова газета одної партії, але справді речник святої української правди і аж надто заслуговує на всебічну піддержку від цілої української спільноти.

В. Васильків, Ньюарк, Н. Дж.: Читаючи „Свободу“ я не знаю до одного слова, що не відбивало б в собі найцінніших ідей українського народу. Це часопис, що є великим надбанням і цінністю для українського народу, бо не обстоює інтересів одної групи чи партії, але інтереси Соборної України.

Філіпп Демкович, Елізабет, Н. Дж.: „Свободу“ читаю вже 40 років і без неї не міг би обійтися, як риба без води. Бажаю їй дальшого якнайкращого розвитку для добра нашого народу.

Михайло Кісіль, Бостон: Пересилаю \$5 на доплату до передплати „Свободи“. Мої побажання до щоденника такі: 1. Збільшити об'єм газети

змісту. При цьому читачі цілком одобрюють ідейний напрям „Свободи“, підкреслюючи її велике значення в розбудові, скріпленні і поглибленні нашого життя на американській землі, як і її велике значення для української визвольної справи. Передрук листів або уривків з них на ці теми говорять самі за себе.

Е. Гомотюк, Гартфорд, Конн.: Мої побажання до Редакції „Свободи“ були б такі: 1. Збільшити об'єм „Свободи“ на дві сторінки; 2. Встановити сітку кореспондентів з українськими середовищами в США, Канаді, Аргентині, Бразилії, Австралії та в Європі, які постійно інформували б про місцеве українське життя; 3. Унормувати матеріальне відношення видавництва до передплатників, щоб передплатник знав скільки має платити річно за щоденник. Дотація УНС для „Свободи“ це окрема справа. Дотеперішня практика з пожертвами на „Свободу“ понижує її престиж і навряд чи дає видавництву конкретну підставу для усталення свого бюджету.

Іван Рунька, Гемтремк, Міш.: Пересилаю свою доплату до передплати „Свободи“ і дякую Вам, що розбудовуєте УНС-юз і не даєте пропасти „Свободі“. Нам без Союзу і без „Свободи“ було б як плотві без колів, а сироті без матері. Маємо самі чим жити і маємо чим похвалитися перед чужинцями. Хай Всевишній благословить Ваші труди на многі роки!

Микола Погорєцький, Дітройт, Міш.: По довгому скитанні в Європі я опинився в Дітройті. Вже від першого дня мого побуту я почав пильно слідкувати за українською пресою і з приємністю мусу сказати, що „Свобода“ мені надзвичайно подобається. Вона повертає мене знову до нашої преси та переконує, що українці таки вміють здорово думати, знають всі тонкощі в побороюванні своїх ворогів, при чому не всі винищують себе взаємно та не мнуть собі чубів, як це було в Європі. Думаю, що така преса як „Свобода“ зуміє гідно репрезентувати українську визвольну боротьбу. Бо це не випадкова газета одної партії, але справді речник святої української правди і аж надто заслуговує на всебічну піддержку від цілої української спільноти.

В. Васильків, Ньюарк, Н. Дж.: Читаючи „Свободу“ я не знаю до одного слова, що не відбивало б в собі найцінніших ідей українського народу. Це часопис, що є великим надбанням і цінністю для українського народу, бо не обстоює інтересів одної групи чи партії, але інтереси Соборної України.

Філіпп Демкович, Елізабет, Н. Дж.: „Свободу“ читаю вже 40 років і без неї не міг би обійтися, як риба без води. Бажаю їй дальшого якнайкращого розвитку для добра нашого народу.

Михайло Кісіль, Бостон: Пересилаю \$5 на доплату до передплати „Свободи“. Мої побажання до щоденника такі: 1. Збільшити об'єм газети

НА ПРЕСОВИЙ ФОНД „СВОБОДИ“

Жертви, надіслані на цю ціль, як теж одобрюють доплату до передплати „Свободи“, потверджуємо з подякою проголошенням в цій рубриці.

Ліста: ч. 11.

Віддає:	Жертва:	Віддає:	Жертва:
3 „Союзного Свята“ підлітків У. Н. Союзу в Лудлон, Масс.	\$15.00	203 Сантан Володимир	2.00
Семен Валій	5.00	204 Павлина Авраменко	3.00
Іван Войтович, передплат.	3.00	204 Андрій Король	2.00
Соня Микола	3.00	204 Петро Мельник	2.00
Дмитро Керничий	2.50	204 Олександра Бутинський	2.00
Elko Bulka	2.00	204 Михайло Ковердович	2.00
Шамбора Еміль	2.00	204 Fr. Zuchorsky	1.00
Lidia Tresolowska	2.00	209 Михайло Тарновський	2.00
Іван Войтович	2.00	221 Тихий Микола	3.00
Микола Мельник	2.00	231 Evanello George	2.00
Сергій Григоренко	2.00	234 Ляля Генер	2.00
Василь Терлецький	2.00	235 Михайло Ватраль	2.00
Евстахій Вехмець	2.00	237 Григорій Забитко	2.00
Микола Горват	1.00	240 Григорій Марко	2.00
Денко Русак	1.00	290 Петро Гужа	3.00
Микола Погорєцький	1.00	316 Палло Архутко	2.00
Палло Кіс	1.00	316 Яцько Пачишин	2.00
13 Іван Урбан	3.00	325 Омелян Біленький	2.00
20 Czorny Michael	2.00	327 Михайло Керч	2.00
42 Ядиха Іван	3.00	335 Олександра Мотульська	1.00
52 Йосиф Шерчук	2.00	337 Теодор Чорний	5.00
53 О. Микитюк	2.00	339 А. Хромак	2.00
57 Варвара Філяк	1.00	339 І. Жмунт	2.00
63 Михайло Трутько	1.00	339 В. Мупіш	2.00
74 Онуфрій Вересюк	2.00	339 Я. Шкрібшець	2.00
76 John Halajec	2.00	339 І. Онусявич	2.00
76 Gabriel Sekerzicki	2.00	339 Л. Тур	50
96 Іван Войтович	3.00	340 Петро Олійник	2.00
103 Стефан Юрків	2.00	340 Іван Шухлек	2.00
106 Теодор Максименко	2.00	361 Іван Вишванський	5.00
116 Володимир Говсич	2.00	361 Еуген Біленький	3.00
118 Палло Біслюцький	2.00	361 Віктор Бих	2.00
127 Іван Когут	2.00	361 Іван Матія	2.00
130 Ігнатій Петрик	2.00	363 Марта Луцишин	2.40
133 Василь Пласка	2.00	364 Матвій Гопко	2.00
133 Юлія Гуляк	2.00	384 Стирпанка Василь	2.00
133 Романушук Натту	2.00	386 Андрій Яворський	2.00
134 Nick Zuk	2.00	370 Петро Фидишин	5.00
136 Анатолій Купа	2.00	370 Іван Пугувський	2.00
142 Harry Zakorzeny	2.00	372 Носиф Ярема	2.00
144 Михайло Кобрик	1.00	372 Іван Голова	2.00
147 Григорій Заарч	2.00	372 Василь Реновський	2.00
147 Мисіслав Гринько	2.00	372 Юрій Лопишин	1.00
170 Степан Безушко	2.00	373 Громицький Іван	2.00
176 George Nebor	2.00	379 Стефан Пальків	2.00
179 Василь Шупляк	2.00	379 Станіслав Копчак	2.00
184 Степан Секрета	2.00	383 Августин П. Рудник	1.00
194 Еуген Годюка	2.00	454 Стефан Приймак	2.00

до 8 сторінок; 2. Подавати тижневі огляди політичних подій в світі; 3. Крім тижневика в англійській мові випускати теж понеділкові число щоденника. „Свободу“ вважаю українською трибуною на вільній американській землі. Наші брати, що тепер переживають важку большевицьку неволю, не жаліли б ніяких жертв, щоб мати правдиву українську газету.

В кожній українській хаті повинен знаходитися часопис „Свобода“.

ЧОМУ СЕНАТОР ДЖАН ФОСТЕР ДАЛЕС?

Не зважаючи на всі мирові запевнення і декларації, не дивлячись на те, що сьогодні мовчать гармати, всі ми добре знаємо, що в світі далеко від того, що можна б назвати миром. На численних прикладах кожного дня бачимо, що в світі продовжується величезний змаг, від вислідів якого залежить долю бути чи не бути нашій західній цивілізації, нашій культурі, нашам вольностям і нашому існуванню взагалі.

У цьому світовому змаганні за найвищої людської ідеали виразно зарисовані два фронти: тоталітарно совєтський і західно-демократичний, зі Злученими Державами Америки на чолі. А на одному з рішальних постів в цій боротьбі проти червоної загрози стоїть без сумніву сенатор Джан Фостер Далес, тепер знову кандидат на сенатора Злучених Держав у виборах, що відбудуться в дні 8-го листопада.

Хто знає сенатора Далеса, його діяльність і його настановлення для того не буде дивним, що власне проти нього звертається головне вістря большевицької ненависті. Недавно совєтський міністер закордонних справ, Андрій Вишинський, вказуючи на сенатора Далеса, кричав: „Цей чоловік повинен бути в кайданах“. Вишинський мав на це свою комуністичну причину. Во сенатор Далес є без сумніву одним з найзапекліших ворогів комунізму, бо він його найкраще знає. Він знає його і тому його побороє. Він побороє комунізм в Раді Закордонних Міністрів в Об'єднаних Націях, він побороє його в Конгресі, він побороє його на всіх ділянках американської закордонної і внутрішньої політики, в яких йому доводиться брати участь.

Чи можна уявити собі кращого мужа, який репрезентував би нас в Сенаті Злучених Держав? Власне, це виразне становище проти комунізму, як і його високі інші чесноти здобули сенаторові Далесу велику увагу і пошану не тільки серед його політичних однодумців, але і противників. Доказом цього може послужити факт, що хоча сенатор Далес від давна належить до Республіканської партії, він за часів двох демократичних президентів був високоцінним дорадником в закордонних справах п'яток державних секретарів з Демократичної партії. Президент Рузвельт був призначив сенатора Далеса американським делегатом на першу сесію Об'єднаних Націй у Сан Франсиско. Теж президент Труман іменував його делегатом на міжнародній конференції в Лондоні, Москві і Парижі, свідомий, що ніхто краще не потрапить заступати інтереси нашої країни та міжнародного миру, як власне сенатор Далес.

Виразне і активне становище сенатора Далеса проти комунізму не є єдиним аргументом за тим, щоб ми віддали свої голоси при найближчих виборах до Сенату Злучених Держав, що відбудуться 8-го листопада!

(пл. огляд.)

УВАГА! — НЮАРК І ОКОЛИЦЯ!

ОРГАНІЗАЦІЯ ОБОРОНИ ЧОТИРЬОХ СВОБІД УКРАЇНИ, ВІДІЛ В НЮАРКУ

— влаштує —

ОСІННІЙ БАЛЬ

В СУБОТУ, 29 ЖОВТНЯ 1949

В UKRAINIAN SITCH HALL, 506-508 — 18th AVENUE

Newark, N. J.

Вступ \$1.00.

Початок 8 год.

Музика: JOSEPH SNIHUR & his Orchestra.

Приходьте всі! За добру забаву, добрий буфет і несподіванки ручно!

Справжня могутність ССРСР.

(Довідчення зі стор. 2-го)

ідеї на прапорах походу на схід.

Та ідея є! Вона записана у Великій Атлантийській Хартії, що об'єднує самовизначення і право народів на вільне, суверенне існування. Тільки на такому ґрунті може повстати пізніше справді вільна федерація, вільних народів.

Вона (ідея) може знайти найглибший, потужний відклик, насамперед, серед народів, що десятки літ пригноблені тоталітарною Москвою. Цю думку стверджує і та безпастанна, прихована і явна боротьба, що її провадять ті поневолені народи, а насамперед, народ український. Він має тепер найчисленнішу повстанчу армію і найбільше своїх людей по всьому світу і в таборах примусової праці. Не тому, що ті люди злочинці, а тому, що вони наслідують піднесення свого гласу за волю народу.

Над цією проблемою, що в найбільшій мірі визнає слабкість ССРСР, варто глибоко задуматися людям, що розуміють комуністичну небезпеку для світу, (імпортвану з Москви), і несуть відповідальність за долю своїх народів. В неминучому ударі з імперіалістичним, тоталітарним сходом, що прагне панування над світом, державні мужі не мають права повторювати фатальних помилок Німеччини на сході. Сумний досвід того походу повинні засвоїти ініціатори Атлантийського пакту, яким зрештою хочуть вони того чи ні, доведеться стати на полі бою з московським тоталітаризмом.

А сьогодні, свідомо, чи не свідомо, російська еміграція і зокрема „Комітет визволення Росії“, очолений Керенським, радять політикам західного світу повторити неминучу причину поразки на сході — ставлення на створення „Єдиної, недемії Росії“. Щоб посилити свої аргументи, Керенський не соромиться навіть узяти на своє конто боротьбу Української Повстанчої Армії, яка буде боротися проти „єдиної недемії“ так само завзято, як вона бореться тепер проти червоної Росії.

Той, хто воюватиме на сході з ґаслом створення великої Росії, відразу знецілює найбільшу; допоміжну потенціальну силу — визвольну боротьбу поневолених Росією народів, і замість допомоги, викличе акцію їх проти себе. А на випадок перемоги, він знову призведе до того, що негайно велика Росія виступить у ролі жандарма, перед іншими національностями на своїй території, в супереч Атлантийській Хартії Народів і, рано чи пізно, простягне свою руку на Балкани й далі.

Так багато жертв впало в боротьбі з Гітлерівською тиранією, фактично лише для того, щоб принести найбільшу перемогу тиранії Сталіна. Правда, ті жертви дали можливість демократичному світові винести свій справедливий вирок над брунатним тоталітаризмом у Нюрнбергу. Але там, де промовляло чисте сумління людської справедливості, не повинно було бути права участі речникам московського Кремля, на сумішні якого є не менше злочинів, ніж у колишнього Гітлерівського режиму.

Підбавлений перемогою, почесаний місцями у нюрнберзькому процесі та в Асамблеї О. Н. і взагалі — повною безкарністю своїх злочинів, московський тоталітаризм хазяйнує тепер як йому хочеться, не тільки у себе дома, а і в захоплених країнах Європи, і в Китаї, ліквідує всіх, хто пробує боронити право людини.

Ще свіжі могили Петкова,

Михайловича, Масарика, українських єпископів, але світ про них уже й не згадує.

Злочини минають безкарно і Кремль це бачить. Він іспірує нові процеси, він розставляє за спиною своїх противників 5-ті колони для підточування ворога з середини, для диверсій і саботажів на випадок війни; він, за допомогою пропаганди в світі, і зокрема з трибуни О. Н. створює мит про свою непереможність, щоб першим привабити наївних слухачів, а другим — залякати провід демократичних держав і відтягти військовий удар до того моменту, коли сам збереться до нього зі всіма силами, зовні і в середині.

Неодноразово ми читали й чули напелегаві голоси в американському світі про те, що Совети можуть мати атомову бомбу не менше як за 5 років. Сьогодні вона вже вибухнула в ССРСР, а дехто й далі продовжує говорити, що Совети не зможуть швидко опанувати це виробництво. А чи не могли б ті оптимісти, в інтересах своєї батьківщини, подумати про те, що атомові бомби можуть бути використані, під акомпанімент гучних розмов про мир, в найбільших

3 ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

СЕЙНТ ПОЛ, МІННЕАПОЛІС, МІН.

За Українську Національну Раду.

Сейнт Пол і Міннеаполіс це міста-близнюки, як їх, звичайно, називають американці, бо вони положені разом на обох берегах Міссісіпі і поміж ними нема жадної границі. Їх вулиці сходяться та взаємно себе продовжують і при бажанні, одним трамваем можна приїхати від початку одного до кінця другого міста.

В цій, на північ висуненій місцевості, до цього часу було, можливо, найменше українців, хоч підсоння тут найбільше зближене до підсоння наших рідних земель.

Але і ця невелика українська громада, яка тут жила, була досить активною. Тепер завдяки допливові нових людей зі скитальщини, кількісно ця громада майже потроїлась і значно оживилась її суспільно-громадська праця.

В ході тої праці дня 9-го жовтня ц. р., член У. Н. Ради д-р С. Крайнюк, виголосив доповідь на тему: „Українська Національна Рада та її 2-га сесія“.

Прелегент у своїй доповіді порушив наступні основні питання:

1. Причини, що сприяли створенню У. Н. Ради і переорганізації державного центру.
2. Основні завдання У. Н. Ради.

3. Наслідки, які вона osiąгнула в часі свого існування.

4. Фінансовий стан У. Н. Ради.

Обговорюючи першу точку, прелегент представив той невідрадий стан і нескординовану роботу на політичному ґрунті під час другої світової війни, яка виявилась в створенні протинімецьких і проти-советських партизанок, що діяли під трьома різними керівництвами і не тільки поміж собою не співпрацювали, а навіть ворогували; в нескординованості політичних виступів українських політичних угруповань після закінчення війни, що позначилися висланням 7 меморіалів від українців на сесію О. Н. і т. п. та накреслив той шлях, яким йшли українські політичні угруповання до створення У. Н. Ради.

Основні завдання УНР пре-

ЧЕРНИЦІ ВМЮТЬ ТЕЖ САМІ З СЕБЕ НАСМІЯТИСЬ!—Ця картина знята в католицькій каледжі в Джоліст, Ілліной, де є оркестра з самих черниць. Тут бачимо, як „пописується“ Сестра Варвара на тромбоні на велику вітку інших черниць, що є учителями музики.

індустріальних центрів Америки?

Демократичний світ повинен знати слабші місця свого смертельного ворога, він повинен зрозуміти його підступну тактику, щоб не пробилася для нього несподівано катастрофічна дванадцята година.

Після обговорення фінансового стану УНРади і закінчення доповіді, яка стояла на високому рівні, вивчалась дискусія. В часі дискусії всі промовці були за тим, щоб підтримати фінансово УНРАДУ, як єдиного свого репрезентанта, що в'яже поміж собою всіх українців, розкиданих поза межами батьківщини, та очолює боротьбу за її визволення.

З цього приводу рішення в найбільшому часі в цій справі скликати ширше віче і запросити на нього всіх українців, що живуть в Міннеаполіс-Сейнт Пол, а одночасно присутні на сесії зложили на ту ціль \$35 і вислали на руки голови Нац. Ради привітання.

А. Голуб.

ГЕМСТЕД, Л. АЙ.

Відділ У. Н. Союзу в підготовці до Ювілейного Свята.

Дня 1 жовтня в селі Укр. гр. к-ти Церкви в Гемстед, відбувся вечір Організаційної збори урядників відділів Гемстед 327, Бабилон 433, Вестбери 267, Норт Белмор 412. На ці збори мав приїхати головний П. Кучма, але з важких причин не приїхав, лише вислав листа, де його присутність відчитано.

Збори відкрив місцевий предсідник відділу 327 п. Ду-сінчук. Предсідником тих зборів вибрано п. Степана Ковальчука з від. 412, а секретарем п. К. Дідуха з від. 267. Предсідник зборів, п. С. Ковальчук, приступив до обговорення біжучих справ, а саме: 1. Об'єднання чотирьох відділів в один Окружний Комітет Лонг Айленд-у; 2. Від-святкування Ювілейного Свята У. Н. С.; 3. Зрушити всі сили до праці на українській

громадській ниві в Лонг Айленд. Зокрема задержався довше над справою і значінням об'єднання відділів нашої місцевості. По його промові відкрито дискусію і кожний у-рядник погодився з цєю добро-думкою з тим, що її треба поширити між членами зга-даних відділів. Після дискусії вибрано Тимчасовий Окруж-ний Комітет на Лонг Айленд з предсідників згаданих відділів п. Ду-сінчук, від. 327, п. Бенко, від. 433, п. Агрес, від. 267 і п. Стриковський, від. 412.

Опісля приступлено до спра-ви відсвяткування Ювілейного Свята У. Н. Союзу. Знову п. Ковальчук висловив значення відсвяткування Ювілейного Свята У. Н. Союзу з нагоди його 55-річного існування. В дискусії над цєю справою за-бирали голос урядники: п. Агрес з Вестбери, п. Ду-сінчук, Гемстед, п. Бенко з Бабилону, молодий скиталець п. Стри-ковський та інші. Щодо тре-тьої точки, то всі відділи по-годилися, що треба збільшити активність. Слідуючі збори відбудуться при кінці місяця в тій самій селі.

Ярослав Степанків.

КИТАЙ НОВИМ САТЕЛІТОМ МОСКВИ.
Париж, 25 жовтня. — З останніх публікацій керіваного Москвою Комінформу виходить недвозначно, що завою-ваний при совєтській допомозі

ЗВУКИ УКРАЇНИ

MELODIES of URAINE

100 українських пісень під нотами на один голос і з повним текстом.

Здавив і видав ДМИТРО АНДРЕЙКО.

Ціна 75 центів

Замовлення враз з належністю слати до:

СВОБОДА

P. O. BOX 346

JERSEY CITY 3, N. J.

3 Канади треба платити тільки американською валютою

Китай перетворюється посту-пово в „повновартісного“ со-ветського сателіта. Це стано-вище мало б бути в короткому часі „дегалізоване“ відповід-ним формальним договором.

ГОЛОВА ЛИТОВСЬКИХ ДИ-ПЛОМАТІВ В АМЕРИЦІ

Нью Йорк. — До Злучених Держав приїхав голова корпу-су литовських дипломатів, т. Са-сис Лозарайтіс для святочно-го відкриття Литовської Ар-тистичної Вистави в Філадель-фії. Литовські діячі у Філа-делфії стараються відповідно висловити чільного литовсько-го провідника, який грав важ-ливу роль в часах незалежності Литви перед німецькою й совєтською інвазією.

БЕРЛІНЦІ РАДІЮТЬ ДОПО-МОГОЮ ЗАХОДУ.

Берлін, 25 жовтня. — Насе-лення західних секторів Берлі-на прийняло з великим вдові-ллям ухвалу недавно спільну програму західних союзників і західно-німецької держави в справі допомоги цій колишній столиці гітлерівського райку.

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ

Г. С. — Містимо дописи з народного життя. Інші найкраще поміщувати в часописах, які видаються для окремих цілей.

Л. Б., Нью Йорк, Н. Й. — Стаття проф. М. Міллера буде поміщена, можливо в Листо-падовім числі „Свободи“.

Хай п. Микола Сітинський подасть свою адресу до редак-ції — маємо для нього листа від п. Петра Сітинського.

ПОДЯКА

Не маючи змоги окремо подяку-вати на всі письмени привіти і те-леграми, які я дістав із нагоди моєї 40-літньої педагогічної, музичної (при українській греко-като-лицькій св. Івана Хрестителя) й суспіль-ної діяльності в Нью-Йорку, складая бо-дять цю дорогою нашо українське сердечне Спасибі усім Українським Установам, Вишкочесним Особам, далі моїм дорогим бувшим Учили-ща всім Вишкочесним Знайомим, що шанували мою скромну працю такими широкими привітами, побажан-нями й дарунками. Спеціальна по-дяка належить Ювілейному Ко-мітетові, який поклав стільки зусиль і труду, щоб влаштувати Святоч-ний Вечір із приводу мого ювілею. Дякую далі всім Промовцям за їх теплі слова, зокрема п. Теодорові О-нуфрикові (про що часописний за-тодавець не згадав), пп. Солісткам і Солістам за їх прекрасний спів, Діригентів хору й всіх Хористам, а надісь маленьким школяркам за їхні гарні квіти.

Це свято було для мене повною несподіванкою. Я виконував досі тільки свої станові й громадські обов'язки, а працював не для роз-голосу, лише для нашої найвищої Ідеї — Бога й Української Нації — та буду продовжувати далі свою свою роботу, як довго Всевисшній дасть мені ще сили.

Теодозій Каскада,
Нью-Йорк, у жовтні 1949.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА

Для 18. жовтня 1949 р. помер

ГРИГОРІЙ ГУК.

довголітній член Бр. св. Івана Хрестителя, від. 270 У. Н. Сою-зу, в Джерсі Сіті, Н. Дж.

Покійний походив з села Виш-нів, пов. Рогатин, Зах. України. Похований у смутку жему в старій клясці.

Похорон відбудеться 21. жовтня з погребового заведення при участі родини, членів і знайомих до укр. церкви св. Петра й Павла, а відтак на цвинтарі Голі Крос в Арлінгтон, Н. Дж. — В. Н. П. М. Пігура, секр.

Голова міського управління, Ернест Ройтер, заявив, що рі-шення західних альянтів роз-в'язує щонайменше 50% всіх господарських труднощів за-західно-берлінського населен-ня.

ПОШУКУВАННЯ

СОФІЯ РОМАНКІВ з дому Мусей-чук, пошукує свого п'ят-братя ІРО-КОПІВ ІВАНА зі села Лісок, повіт Кодоми, який приїхав до Нью-Йорку в четвер, 13. жовтня де р. Го-лоситись на адресу:

СОФІЯ РОМАНКІВ,
7536 Champlain Ave., Chicago 19, Ill.

ГУПАЛО ЯРОСЛАВ, син Миколи і Анни, з села Залучі, повіт Золочів, пошукує сестру АННУ ГУПАЛО з села Городів, котра має перебува-ти в Нью-Йорку. Хто про неї знає або вона сама, прошу платити:

ANTON BUBEN
5242 So. Wolcott Ave., Chicago 9, Ill.

МАРІЯ ЮФІМ, а по мужі ПІМІДТ, пошукує батька ТИМОФІЯ ЮФІМ, котрий виїхав до Америки в 1913 році. Хто про него знає, або він са-мий, прошу зголоситись до:
Mrs. MARIA SCHMIDT,
c/o Dr. Hubert Harris,
700 E. Jefferson St., Syracuse, N. Y.

БИЗНЕСОВІ НАГОДИ

ДАННЕР (DINER) НА ПРОДАЖ один власник через 22 роки. Про-даю з причини хвороби. Голоситись: STEPHEN D. SATZEWICH
32 East 7th Street, New York City
Tel. GRamercy 3-0713.

ІВАН БУНЬКО
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
архажує погребам по \$150
чим так низький як —
ОБСЛУГА НАЙКРАЩА.

JOHN BUNKO
Licensed Undertaker & Embalmer.
437 E. 5th ST., NEW YORK CITY.
Dignified funerals as low as \$150.
Telephone: GRamercy 7-7661.

Comfortable air conditioned
Lytwyn & Lytwyn
UKRAINIAN
FUNERAL DIRECTORS
801 SPRINGFIELD AVENUE,
NEWARK, N. J.
and IRVINGTON, N. J.
Essex 5-5555

OUR SERVICES ARE AVAILABLE ANYWHERE IN NEW JERSEY

ПЕТРО ВРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Занимається похоронами
в BRONX, BROOKLYN, NEW
YORK і ОКОЛИЦАХ

129 EAST 7th STREET
NEW YORK CITY
Tel. ORchard 4-2568

BRANCH OFFICE & CHAPPEL
707 PROSPECT AVENUE
(cor. E. 155 St.)
Bronx, N. Y.

Tel. MElrose 5-6577

KNOWING THAT THE MAN-KILLING
LION WOULD RETURN FOR MORE
PREY CHEDWICK WAITED EACH
NIGHT AT THE EDGE OF TOWN.

Чедвик знав, що вбивник
людини — лев повернеться на-
ново за другою добицею, Чед-

вик вижидав кожної ночі на-
краю міста.
Третьої ночі його терпе-
ливість діждалася нагороди.

AS CHEDWICK'S RIFLE SLOWLY
RAISED, THE MOONLIGHT
GLINTED ON THE
POLISHED BARREL---

Коли кріс Чедвика поволі
піднісвся, місячна ясність
відбилася на блискучім крісі...

---AND CAUGHT MIMBA'S EYE. IN-
STANTLY THE MAN-KILLER TURNED
AND CHARGED.

...і звернула увагу льва. Мит-
тю вбивник завернувся і ско-
чив на противника.

ТАРЗАН, ч. 2205. Лютий вбивник.

ЗА МІСЯЦЬ ВЕРЕСЕНЬ 1949

Рудь Наталія, Рудь Лія, Рудь Ярослав.
В. 363. Кшпин Гелен.
В. 439. Андрухів Роберта.

ДІТІ ПРИНЯТИ З ІНШИХ КЛАС:
В. 163. Андрушчін Роман І.
В. 170. Попович Іван М.
В. 200. Зобків Ірина.
В. 212. Біліс Анна.

ДІТІ СУСПЕЛЮВАНИ:
В. 40. Пеліський Василь, Пеліський Дієхейс, Пеліський Павло.
В. 45. Марра Варвара.
В. 46. Карпевак Оксана, Карпевак Християн.
В. 55. Сіглей Ярослав.
В. 81. Фарров Джоан Г.
В. 82. Земба Іван А.
В. 125. Лончир Діана, Лончир Марія Е., Лончир Патриція К.
В. 144. Ліпкевич Галина, Ліпкевич Катерина.
В. 150. Пуласкі Варвара Дж., Пуласкі Патриція М., Пуласкі Петро П., Пуласкі Роберт О., Савюк Іван, Савюк Микола.
В. 154. Скордінська Ілірія.
В. 182. Венгріні Писафат, Венгріні Петро, Венгріні Степан.
В. 204. Тхір Іван, Тхір Юрія.
В. 221. Мазуркевич Андрій С., Мазуркевич Володимир Ю. 2, Явор Мерілін В., Явор Рональд Е.
В. 240. Задоронка Віра, Задоронка Леона.
В. 254. Річ Михайло.
В. 290. Головіна Орест, Войдуня Анна.
В. 296. Пастернак Патриція.
В. 320. Яренко Михайло.
В. 361. Юрковська Ольга.
В. 364. Занко Маргарет А., Занко Михайло А.
В. 367. Рудий Річард.
В. 371. Мелішко Джеймс.
В. 404. Бадрич Еуген Н., Шліхтінч Андрій.
В. 420. Паламюк Еуген Р., Паламюк Маргарет, Паламюк Марта, Паламюк Максим.
В. 430. Филиппович Зіновій, Романюк Оксана, Ткач Леся, Ткач Роман.
В. 432. Річард Наталія М., Соловей Альфред В., Фабія Еудокія 2 Фабія Према 2.
В. 438. Регурт Іван М., Регурт Марія Е.
В. 458. Вабілк Мірослав, Вабілк Орест В., Ольковецький С. Давид.

ДІТІ, ЩО ВІДИНІЛИ З ПЕРЕСТУПНИМИ ЛИСТАМИ:
В. 75. Дідула Анастасія М., Дідула Ольга А.
В. 99. Пітк Осит, Пітк Тереса Пітк Юрія.
В. 200. Кшпин Гелен.
В. 204. Голотяк Донна М., Голотяк Степан П.
В. 237. Грабовська Ірина.
В. 285. Воднар Галина, Воднар Іван, Вурлай Іван, Вурлай Марія, Васильш Анна, Глушок Мірослав, Голь Микола, Голь Петро, Горихата Александер, Горихата Микола, Горихата Ніна, Говснч Любова, Говснч Марта, Говснч Юрія, Денисш Воднар, Івансш Еугенія, Івансш Микола, Івансш Михайло, Івансш Катріно, Івансш Степан, Кравець Оксана, Лушчч Юрія, Матераццш Володимир, Матераццш Зіновій, Матераццш Ярослав, Мрошчч Марія, Мрошчч Степан, Ошншч Ярослав, Рудь Лія, Рудь Наталія.

В. 361. Годівська Леск 2, Годівський Тарас 2.
В. 432. Андрухів Роберта М.
(Докичепи на стор. 6-11)

ГОЛОВНИЙ УРЯД У. Н. СЕОЗУ:

ГОЛОВНИЙ ЕКЗЕКУТИВНИЙ КОМІТЕТ:

ЗАСТУПНИК ГОЛ. ПРЕДСІДНИКА:
ГРИГОРІЙ GERMAN,
9 E. Jackson St., Wilkes-Barre, Pa.

ЗАСТУПНИЦЯ ГОЛ. ПРЕДСІДНИКА:
МАРІЯ МАЛЕНІЧ,
10 E. Agnew Ave., Pittsburg 10, Pa.

ГОЛОВНИЙ СЕКРЕТАР:
ДМИТРО ГАЛІЧИН,
41-83 Grand St., Jersey City 3, N. J.

ГОЛОВНИЙ КАСІЄР:
РОМАН СЛОБОДІАН,
41-83 Grand St., Jersey City 3, N. J.

ГОЛОВНА КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ:

ДМИТРО КАПУШЛА,
3 S. Hancock St., McAdoo, Pa.

ВОЛОДИМИР ГІРНЯК,
1 Crank Ave., Kingsway,
Toronto 18, Ont., Canada

Д-р АМВРОСІЯ Т. КІБЬСЬ,
1651 Broden Ave. Detroit 10, Mich.

ІВАН В. ІВАНЧУК,
1930 Manor, Detroit 4, Mich.

СТЕПАН КУРОПАСЬ,
1930 N. Montclair St., Chicago 34, Ill.

ГОЛОВНІ РАДНІ:

ПАВЛО ДУЛА,
339 Pierre Ave., Windsor, Ont., Canada.

СТЕФАН СЛОБОДІАН,
1323 N. 16th St., Philadelphia 40, Pa.

ІВАН РОМАНШИН,
15 — 38th St., Irvington, N. J.

ТАРАС ШПІКУЛА,
466 W. Hudson Ave., Chicago, Ill.

ВОЛОДИМИР ДІДІК,
6711 Rutland Ave., Detroit, Mich.

ГЕНОВЕФА ЗЕЛКО-ЖЕРЕБНЯК,
1369 Brown St., Akron 1, O.

МІКОЛА ДАВІСШІЛБА,
11 Rosewood St., Marjapan, Mass.

ІВАН КОКОШЬКВИЙ,
23 Fairlawn Ave., P. O. Box 467,
Woonsocket, R. I.

ДМИТРО ШМАГАЛА,
4037 Riveredge Rd., Cleveland, Ohio.

ОЛЕНА ШТОГРІН,
4753 N. Hutchinson St., Phila 41, Pa.

ПЕТРО КУЧМА,
15 East 7th St., New York 3, N. Y.

Головна календарія у. н. Сеоузу знаходиться у власнім домі під числом 81-83 Grand St., Jersey City, N. J. Почтова адреса у. н. Сеоузу: P. O. Box 76, Jersey City 3, N. Y. Telephone: BR 929 4-1010.

МІСЯЧНИЙ ЗВІТ ГОЛОВ. КАСІЄРА У. Н. СОЮЗУ

ЗА МІСЯЦЬ ВЕРЕСЕНЬ 1949

ПРИХІД:		Відділ Заплатив		Відділ Заплатив		Виплати з фонду Згоди Братів:	
Відділ Заплатив	Відділ Заплатив	Відділ Заплатив	Відділ Заплатив	Відділ Заплатив	Відділ Заплатив	Виплати з фонду Згоди Братів:	Виплати з фонду Згоди Братів:
1 260.96	176 145.84	346 10.27	405 71.14	Доплачено до вкладок за	Доплачено до вкладок за	Доплачено до вкладок за	Доплачено до вкладок за
2 228.45	177 152.27	347 20.47	406 294.48	членів Згоди Братів з	членів Згоди Братів з	членів Згоди Братів з	членів Згоди Братів з
3 147.33	178 299.83	348 10.71	407 52.02	іх спеціальний фонд —	іх спеціальний фонд —	іх спеціальний фонд —	іх спеціальний фонд —
4 51.48	179 287.67	349 128.60	408 61.04				
5 475.27	180 67.42	350 115.73	410 21.23	Виплати з фонду зарплати:	Виплати з фонду зарплати:	Виплати з фонду зарплати:	Виплати з фонду зарплати:
6 39.24	181 113.22	351 123.83	411 35.23	Звучний Український А-	Звучний Український А-	Звучний Український А-	Звучний Український А-
7 239.95	182 218.84	352 17.43	412 26.32	мериканський Допомого-	мериканський Допомого-	мериканський Допомого-	мериканський Допомого-
8 374.70	183 572.95	353 68.43	413 100.57	вий Комітет	вий Комітет	вий Комітет	вий Комітет
9 128.08	184 20.12	354 28.29	414 184.73	Український Конгресовий	Український Конгресовий	Український Конгресовий	Український Конгресовий
10 139.35	185 90.98	355 115.06	415 48.37	Комітет	Комітет	Комітет	Комітет
11 214.34	186 162.94	356 64.28	420 162.65	Доплачено до книжки Іван	Доплачено до книжки Іван	Доплачено до книжки Іван	Доплачено до книжки Іван
12 270.74	187 98.67	357 16.74	421 56.53	Франко	Франко	Франко	Франко
13 104.57	188 92.23	358 19.38	422 13.62	Українська Граматика	Українська Граматика	Українська Граматика	Українська Граматика
14 49.64	189 39.64	359 2.32	424 46.84	Україна у Двудцятму	Україна у Двудцятму	Україна у Двудцятму	Україна у Двудцятму
15 84.79	190 173.33	360 219.19	427 424.85	Століття	Століття	Століття	Століття
16 12.53	191 235.82	361 141.56	429 43.86	Виплати заимог з фонду	Виплати заимог з фонду	Виплати заимог з фонду	Виплати заимог з фонду
17 216.28	192 64.12	362 106.60	430 168.96	заимог:	заимог:	заимог:	заимог:
18 141.76	193 429.94	363 83.06	432 2.113.57	в. 1 Копистинський П.	в. 1 Копистинський П.	в. 1 Копистинський П.	в. 1 Копистинський П.
19 147.54	194 32.58	364 18.01	433 36.86	в. 2 Мелеш Матвій	в. 2 Мелеш Матвій	в. 2 Мелеш Матвій	в. 2 Мелеш Матвій
20 124.20	195 30.26	365 33.24	434 17.73	в. 10 Барановський Тома	в. 10 Барановський Тома	в. 10 Барановський Тома	в. 10 Барановський Тома
21 97.63	196 24.17	366 20.70	435 45.14	в. 18 Глюк Матрона	в. 18 Глюк Матрона	в. 18 Глюк Матрона	в. 18 Глюк Матрона
22 132.05	197 55.80	367 43.86	436 42.99	в. 20 Бабак Магдалена	в. 20 Бабак Магдалена	в. 20 Бабак Магдалена	в. 20 Бабак Магдалена
23 32.26	198 419.10	368 33.28	437 26.10	в. 28 Давид Катерина	в. 28 Давид Катерина	в. 28 Давид Катерина	в. 28 Давид Катерина
24 31.69	199 43.23	369 201.53	438 143.05	в. 31 Томко Михайло	в. 31 Томко Михайло	в. 31 Томко Михайло	в. 31 Томко Михайло
25 187.10	200 41.32	370 76.87	441 351.66	в. 33 Ренесей Юлія	в. 33 Ренесей Юлія	в. 33 Ренесей Юлія	в. 33 Ренесей Юлія
26 303.95	201 129.11	371 18.35	442 48.66	в. 37 Горній Анна	в. 37 Горній Анна	в. 37 Горній Анна	в. 37 Горній Анна
27 103.03	202 25.11	372 221.34	443 16.10	в. 43 Ладина Анна	в. 43 Ладина Анна	в. 43 Ладина Анна	в. 43 Ладина Анна
28 125.02	203 611.86	373 27.13	445 424.05	в. 50 Зауля Онуфрей	в. 50 Зауля Онуфрей	в. 50 Зауля Онуфрей	в. 50 Зауля Онуфрей
29 29.70	204 75.03	374 39.52	446 296.64	в. 51 Іванчик Анастасія	в. 51 Іванчик Анастасія	в. 51 Іванчик Анастасія	в. 51 Іванчик Анастасія
30 116.04	205 23.85	375 325.88	447 138.71	в. 59 Моник Григорій	в. 59 Моник Григорій	в. 59 Моник Григорій	в. 59 Моник Григорій
31 31.90	206 49.82	376 68.74	448 86.22	в. 65 Яновський Мих.	в. 65 Яновський Мих.	в. 65 Яновський Мих.	в. 65 Яновський Мих.
32 211.37	207 21.91	377 31.27	449 25.64	в. 72 Вільшівська Анна	в. 72 Вільшівська Анна	в. 72 Вільшівська Анна	в. 72 Вільшівська Анна
33 143.24	208 202.51	378 27.59	450 8.76	в. 75 Михайло Анна	в. 75 Михайло Анна	в. 75 Михайло Анна	в. 75 Михайло Анна
34 272.80	209 301.55	379 284.54	452 56.19	в. 89 Павлюк Василь	в. 89 Павлюк Василь	в. 89 Павлюк Василь	в. 89 Павлюк Василь
35 527.71	210 5.44	380 319.13	453 4.07	в. 90 Бонк Павло	в. 90 Бонк Павло	в. 90 Бонк Павло	в. 90 Бонк Павло
36 64.33	211 28.37	381 397.11	454 16.99	в. 100 Кузьма Катерина	в. 100 Кузьма Катерина	в. 100 Кузьма Катерина	в. 100 Кузьма Катерина
37 209.40	212 54.53	382 108.72	455 40.14	в. 102 Кіба Розалія	в. 102 Кіба Розалія	в. 102 Кіба Розалія	в. 102 Кіба Розалія
38 64.30	213 28.37	383 397.11	456 16.99	в. 103 Пугач Анна	в. 103 Пугач Анна	в. 103 Пугач Анна	в. 103 Пугач Анна
39 301.99	214 54.94	384 397.11	457 16.99	в. 109 Мороз Микола мол.	в. 109 Мороз Микола мол.	в. 109 Мороз Микола мол.	в. 109 Мороз Микола мол.
40 54.10	215 272.05	385 397.11	458 16.99	в. 120 Вітушинський Томко	в. 120 Вітушинський Томко	в. 120 Вітушинський Томко	в. 120 Вітушинський Томко
41 88.07	216 41.04	386 397.11	459 16.99	в. 123 Баран Марія	в. 123 Баран Марія	в. 123 Баран Марія	в. 123 Баран Марія
42 46.21	217 218.46	387 397.11	460 16.99	в. 133 Шрамек Альош	в. 133 Шрамек Альош	в. 133 Шрамек Альош	в. 133 Шрамек Альош
43 171.02	218 891.08	388 397.11	461 16.99	в. 156 Якимів Данило	в. 156 Якимів Данило	в. 156 Якимів Данило	в. 156 Якимів Данило
44 292.87	219 30.48	389 397.11	462 16.99	в. 156 Клопська Анна	в. 156 Клопська Анна	в. 156 Клопська Анна	в. 156 Клопська Анна
45 76.96	220 369.21	390 397.11	463 16.99	в. 161 Рудаків Анаст.	в. 161 Рудаків Анаст.	в. 161 Рудаків Анаст.	в. 161 Рудаків Анаст.
46 119.34	221 57.82	391 397.11	464 16.99	в. 161 Падуря Анна	в. 161 Падуря Анна	в. 161 Падуря Анна	в. 161 Падуря Анна
47 137.81	222 10.26	392 397.11	465 16.99	в. 163 Федина Філіп	в. 163 Федина Філіп	в. 163 Федина Філіп	в. 163 Федина Філіп
48 65.28	223 98.69	393 397.11	466 16.99	в. 164 Микола Наступа	в. 164 Микола Наступа	в. 164 Микола Наступа	в. 164 Микола Наступа
49 361.40	224 34.31	394 397.11	467 16.99	в. 179 Тиндик Катерина	в. 179 Тиндик Катерина	в. 179 Тиндик Катерина	в. 179 Тиндик Катерина
50 162.40	225 22.58	395 397.11	468 16.99	в. 192 Довганя Михайло	в. 192 Довганя Михайло	в. 192 Довганя Михайло	в. 192 Довганя Михайло
51 312.19	226 183.83	396 397.11	469 16.99	в. 204 Вандарчук Юлія	в. 204 Вандарчук Юлія	в. 204 Вандарчук Юлія	в. 204 Вандарчук Юлія
52 284.93	227 26.91	397 397.11	470 16.99	в. 209 Вадяк Йосиф	в. 209 Вадяк Йосиф	в. 209 Вадяк Йосиф	в. 209 Вадяк Йосиф
53 350.33	228 83.73	398 397.11	471 16.99	в. 217 Яцьків Дмитро	в. 217 Яцьків Дмитро	в. 217 Яцьків Дмитро	в. 217 Яцьків Дмитро
54 150.29	229 191.69	399 397.11	472 16.99	в. 217 Стасів Петро	в. 217 Стасів Петро	в. 217 Стасів Петро	в. 217 Стасів Петро
55 56.90	230 149.91	400 397.11	473 16.99	в. 217 Волхв Микола	в. 217 Волхв Микола	в. 217 Волхв Микола	в. 217 Волхв Микола
56 601.79	231 245.08	401 397.11	474 16.99	в. 219 Олга Петро	в. 219 Олга Петро	в. 219 Олга Петро	в. 219 Олга Петро
57 149.36	232 192.28	402 397.11	475 16.99	в. 223 Мельник Павлина	в. 223 Мельник Павлина	в. 223 Мельник Павлина	в. 223 Мельник Павлина
58 209.41	233 245.08	403 397.11	476 16.99	в. 224 Вільшівська Анна	в. 224 Вільшівська Анна	в. 224 Вільшівська Анна	в. 224 Вільшівська Анна
59 100.82	234 277.86	404 397.11	477 16.99	в. 230 Павлишин Микола	в. 230 Павлишин Микола	в. 230 Павлишин Микола	в. 230 Павлишин Микола
60 183.79	235 106.11	405 397.11	478 16.99	в. 247 Горванко Іван	в. 247 Горванко Іван	в. 247 Горванко Іван	в. 247 Горванко Іван
61 13.32	236 96.64	406 397.11	479 16.99	в. 270 Панаас Леон	в. 270 Панаас Леон	в. 270 Панаас Леон	в. 270 Панаас Леон
62 241.76	237 226.57	407 397.11	480 16.99	в. 276 Кріль Іван	в. 276 Кріль Іван	в. 276 Кріль Іван	в. 276 Кріль Іван
63 300.17	238 108.46	408 397.11	481 16.99	в. 276 Сомар Теодор	в. 276 Сомар Теодор	в. 276 Сомар Теодор	в. 276 Сомар Теодор
64 125.50	239 27.34	409 397.11	482 16.99	в. 276 Гебей Йосиф	в. 276 Гебей Йосиф	в. 276 Гебей Йосиф	в. 276 Гебей Йосиф
65 76.91	240 219.88	410 397.11	483 16.99	в. 277 Курко Павло	в. 277 Курко Павло	в. 277 Курко Павло	в. 277 Курко Павло
66 33.81	241 347.31	411 397.11	484 16.99	в. 284 Нішке Анна	в. 284 Нішке Анна	в. 284 Нішке Анна	в. 284 Нішке Анна
67 302.41	242 8.82	412 397.11	485 16.99	в. 288 Федина Дмитро	в. 288 Федина Дмитро	в. 288 Федина Дмитро	в. 288 Федина Дмитро
68 373.31	243 8.38	413 397.11	486 16.99	в. 300 Кошуба Йосиф	в. 300 Кошуба Йосиф	в. 300 Кошуба Йосиф	в. 300 Кошуба Йосиф
69 58.39	244 33.67	414 397.11	487 16.99	в. 303 Поляк Гелія	в. 303 Поляк Гелія	в. 303 Поляк Гелія	в. 303 Поляк Гелія
70 76.85	245 11.99	415 397.11	488 16.99	в. 308 Брегі Марія	в. 308 Брегі Марія	в. 308 Брегі Марія	в. 308 Брегі Марія
71 25.27	246 22.21	416 397.11	489 16.99	в. 317 Давид Михайло	в. 317 Давид Михайло	в. 317 Давид Михайло	в. 317 Давид Михайло
72 154.44	247 125.99	417 397.11	490 16.99	в. 326 Шиманський Чалій	в. 326 Шиманський Чалій	в. 326 Шиманський Чалій	в. 326 Шиманський Чалій
73 58.68	248 6.64	418 397.11	491 16.99	в. 334 Юрчишин Параня	в. 334 Юрчишин Параня	в. 334 Юрчишин Параня	в. 334 Юрчишин Параня
74 283.88	249 161.44	419 397.11	492 16.99	в. 345 Кольо Прокіп	в. 345 Кольо Прокіп	в. 345 Кольо Прокіп	в. 345 Кольо Прокіп
75 68.75	250 10.26	420 397.11	493 16.99	в. 352 Кольович Анна	в. 352 Кольович Анна	в. 352 Кольович Анна	в. 352 Кольович Анна
76 154.44	251 161.44	421 397.11	494 16.99	в. 361 Мельник Михайло	в. 361 Мельник Михайло	в. 361 Мельник Михайло	в. 361 Мельник Михайло
77 283.88	252 10.26	422 397.11	495 16.99	в. 367 Вапша Анна	в. 367 Вапша Анна	в. 367 Вапша Анна	в. 367 Вапша Анна
78 68.75	253 10.26	423 397.11	496 16.99	в. 367 Мельник Михайло	в. 367 Мельник Михайло	в. 367 Мельник Михайло	в. 367 Мельник Михайло
79 283.88	254 10.26	424 397.11	497 16.99	в. 369 Гречин Анаст.	в. 369 Гречин Анаст.	в. 369 Гречин Анаст.	в. 369 Гречин Анаст.
80 68.75	255 10.26	425 397.11	498 16.99	в. 375 Волошинський Мих.	в. 375 Волошинський Мих.	в. 375 Волошинський Мих.	в. 375 Волошинський Мих.
81 283.88	256 10.26	426 397.11	499 16.99	в. 404 Кучар Йосиф	в. 404 Кучар Йосиф	в. 404 Кучар Йосиф	в. 404 Кучар Йосиф
82 68.75	257 10.26	427 397.11	500 16.99	в. 458 Пласак Параскевія	в. 458 Пласак Параскевія	в. 458 Пласак Параскевія	в. 458 Пласак Параскевія
83 283.88	258 10.26	428 397.11	501 16.99	в. 464 Попик Йосифина	в. 464 Попик Йосифина	в. 464 Попик Йосифина	в. 464 Попик Йосифина
84 68.75	259 10.26	429 397.11	502 16.99	в. 296 Цепенюк Стефан	в. 296 Цепенюк Стефан	в. 296 Цепенюк Стефан	в. 296 Цепенюк Стефан
85 283.88	260 10.26	430 397.11	503 16.99	в. 296 Шаповал Марія	в. 296 Шаповал Марія	в. 296 Шаповал Марія	в. 296 Шаповал Марія
86 68.75	261 10.26	431 397.11	504 16.99	в. 473 Ніхук Павло	в. 473 Ніхук Павло	в. 473 Ніхук Павло	в. 473 Ніхук Павло
87 283.88	262 10.26	432 397.11	505 16.99				
88 68.75	263 10.26	433 397.11	506 16.99				
89 283.88	264 10.26	434 397.11	507 16.99				
90 68.75	265 10.26	435 397.11	508 16.99				
91 283.88	266 10.26	436 397.11	509 16.99				
92 68.75	267 10.26	437 397.11	510 16.99				
93 283.88	268 10.26	438 397.11	511 16.99				
94 68.75	269 10.26	439 397.11	512 16.99				
95 283.88	270 10.26	440 397.11	513 16.99				
96 68.75	271 10.26	441 397.11	514 16.99				
97 283.88	272 10.26	442 397.11	515 16.99				
98 68.75	273 10.26	443 397.11	516 16.99				
99 283.88	274 10.26	444 397.11	517 16.99				
100 68.75	275 10.26	445 397.11	518 16.99				
101 283.88	276 10.26	446 397.11	519 16.99				
102 68.75	277 10.26	447 397.11	520 16.99				</